

अख्तियार इ-बुलेटिन

(सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को कार्यान्वयनको लागि प्रकाशित)

बर्ष १६ अंक १

साउन, २०७७

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग टांगल, काठमाडौं ।

सम्पादकीय

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धनका निमित्त भए गरेका काम, हासिल भएका उपलब्धी तथा आयोगका गतिविधिसमेत समेटी विगत १६ बर्ष देखि प्रकाशित हुँदै आएको "अख्तियार बुलेटिन" गत आ.व. २०७६/७७ देखि सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ अन्तर्गत स्वतः प्रकाशन हुनुपर्ने विषयवस्तुसमेत समेटी त्रैमासिक इ-बुलेटिनको रूपमा आयोगको वेवसाइट www.ciaa.gov.np मार्फत सार्जनिक भैरहेको कुरा सहर्ष जानकारी गराउँदछौं । यस बुलेटिनमा २ वटा खण्ड रहेका छन् । पहिलो खण्डमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका कामकारवाही र हासिल भएका उपलब्धी सहितको प्रगति विवरण प्रस्तुत गरिएको छ भने दोस्रो खण्डमा आयोगको सामान्य परिचय एवं सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम आयोगले ३/३ महिनामा स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने अन्य बाँकी विषयहरू प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्रमश...

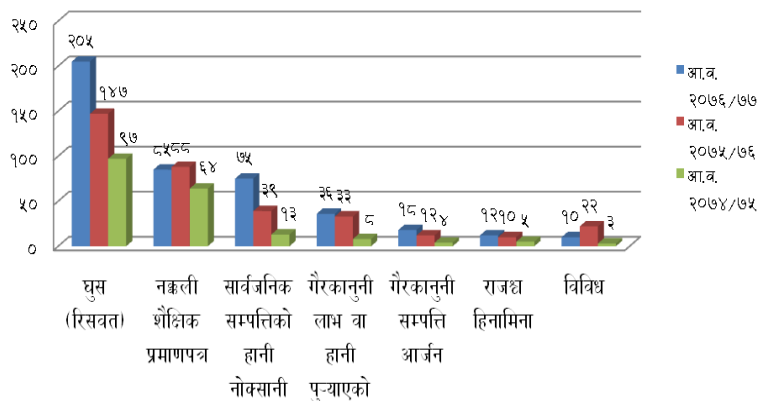
प्रकाशन तथा सम्पादन

सूचना समन्वय शाखा
नीति योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा
टांगल, काठमाडौं

यस अंकमा

- उजुरी र फछ्यौटको अवस्था - १
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धी दण्डात्मक कार्य : मुद्दा दायरी - ३
- घुस/रिसवत(Sting) कारबाही - १७
- दायर मुद्दाको फैसला र पुनरावेदन - २१
- निरोधात्मक कार्य - २१
- प्रवर्द्धनात्मक कार्य - २४
- संस्थागत विकास सम्बन्धी कार्य - २७
- आयोगको आर्थिक कारोबार - २८
- सूचनाको माग सम्बन्धी - २९
- आयोगको सामान्य परिचय - ३१
- आयोगको संस्थागत रणनीतिक योजना - ३४
- आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा - ३५
- सेवा प्रदान गरिने शाखा र जिम्मेवार अधिकारी - ३६
- सेवा प्राप्त गर्ने दस्तुर र अवधी - ३६
- निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी - ३७
- ऐन, नियम, निर्देशिकाको सूची - ३९
- अधिल्लो आ.व.मा संचालित कार्यक्रमहरू - ३९
- आयोगको वेवसाइट - ४०

भ्रष्टाचारको प्रकृतिको आधारमा ३ बर्षमा दायर मुद्दाको तुलनात्मक अवस्था

आयोगका पदाधिकारीहरु

माननीय प्रमुख आयुक्त
नवीनकुमार घिमिरे

माननीय आयुक्त
डा. गणेशराज जोशी

माननीय आयुक्त
डा. सावित्री थापा गुरुङ

श्रीमान् सचिव
सुरेश अधिकारी

सम्पादक समूह

सचिव श्री सुरेश अधिकारी	: अध्यक्ष
सहसचिव श्री तारानाथ अधिकारी	: सदस्य
उपसचिव श्री गणेश बहादुर अधिकारी	: सदस्य
शाखा अधिकृत श्री रामहरी पाण्डे	: सदस्य
तथाङ्क अधिकृत श्री प्रेम कुमार घिमिरे	: सदस्य
जनसम्पर्क तथा संचार विज्ञ श्री शरद अधिकारी	:सल्लाहकार

सम्पादकीय

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धनका निमित्त भए गरेका काम, हासिल भएका उपलब्धी तथा आयोगका गतिविधिसमेत समेटी विगत १६ वर्ष देखि प्रकाशित हुँदै आएको “अख्तियार बुलेटिन” गत आ.व. २०७६/७७ देखि सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ अन्तर्गत स्वतः प्रकाशन हुनुपर्ने विषयवस्तुसमेत समेटी त्रैमासिक इ-बुलेटिनको रूपमा आयोगको वेबसाइट www.ciaa.gov.np मार्फत सार्वजनिक भैरहेको कुरा सहर्ष जानकारी गराउँदछौं । यस बुलेटिनमा २ वटा खण्ड रहेका छन् । पहिलो खण्डमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका कामकारबाही र हासिल भएका उपलब्धी सहितको प्रगति विवरण प्रस्तुत गरिएको छ भने दोस्रो खण्डमा आयोगको सामान्य परिचय एवं सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम आयोगले ३/३ महिनामा स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने अन्य बाँकी विषयहरू प्रस्तुत गरिएको छ ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अख्तियार दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा अनुसन्धान गरी अदालतमा मुद्दा दायर समेत गर्ने जिम्मेवारीका साथ नेपालको संविधानबमोजिम स्थापना भएको महत्वपूर्ण संवैधानिक अङ्ग हो । राष्ट्रिय विकास र सार्वजनिक सेवामा जनताको सहज एवं सरल पहुँच हुने गरी भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्यकासाथ आफ्नो संवैधानिक जिम्मेवारी निभाउन क्रियाशील यस आयोगले गत आ.व. २०७६/७७ मा भ्रष्टाचार सम्बन्धी ४४१ वटा मुद्दा सम्मानित विशेष अदालतमा दायर गरी उक्त आर्थिक वर्षलाई आयोगको इतिहासमा गौरवपूर्ण र ऐतिहासिक वर्षको रूपमा अंकित गराएको छ ।

गत आ.व. को मध्यदेखि विश्वभर देखापरेको कोभिड-१९ को महामारी र त्यससंग जुध्न नेपाल सरकारले वि.स. २०७६ चैत ११ गतेबाट देशभर बन्दाबन्दी (lockdown) को घोषणा गरेको सन्दर्भमा अपराधको अनुसन्धान जस्तो बहुनिकायगत समन्वयमा सम्पन्न हुनुपर्ने कार्यमा बन्दाबन्दीबाट आयोगको उक्त आ.व. को बाँकी अवधिको कार्यप्रगतिमा प्रतिकूल प्रभाव पर्नगयो । यद्यपि आयोगले बन्दाबन्दीको बीचमा पनि नेपाल सरकारको आदेशको प्रतिकूल नहुने गरी सामाजिक भौतिक दूरी राख्दै र स्वास्थ्य सम्बन्धी सबै सतर्कता अपनाउदै उजुरी लिने एवं अनुसन्धान सम्बन्धी कामहरू गरिनै रह्यो । आयोगले उक्त अवधिमा पनि भ्रष्टाचार सम्बन्धी ९६ वटा मुद्दा दायर गर्न सक्षम भएको थियो ।

यस आयोगले गत आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा परेको कूल २५,१५२ वटा उजुरी मध्ये ६७.४ प्रतिशत अर्थात १६,९५२ वटा उजुरी फछ्यौट गरेको छ । सम्मानित विशेष अदालतमा दायर गरिएका भ्रष्टाचार सम्बन्धी ४४१ वटा मुद्दामा १,२१० जना आरोपीलाई प्रतिवादी बनाई रु. २ अर्ब ५३ करोड भन्दा बढीको बिगो मागदावी लिएको छ । यस आयोगबाट गत आ.व. मा जम्मा १८१ वटा घुस/रिसवत (sting) कारबाही भएको र यसबाट रु. ४ करोड ३५ लाख ८५ हजार जफत हुनुका साथै जम्मा २७७ जना कारबहीमा परेका छन् । गत आ.व. मा सम्मानित विशेष अदालतबाट १९७ वटा फैसला प्राप्त भएकोमा ८४.८ प्रतिशत मुद्दामा सफलता प्राप्त भएको र सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट ३१ वटा फैसला प्राप्त भएकोमा १६.१ प्रतिशत सफलता प्राप्त भएको छ भने गत आ.व. मा २० वटा मुद्दामा पुनरावेदन र २ वटा मुद्दामा पुनरावलोकनका लागि निवेदन दर्ता गराएको छ ।

यसै अवधिमा आयोगले अख्तियार दुरुपयोग र भ्रष्टाचार माथिको अनुसन्धानलाई फराकिलो बनाउने उद्देश्यका साथ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ (चौथो संशोधन) विधेयक र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) विधेयकको मस्यौदा गरी नेपाल सरकार समक्ष पठायो । यी दुवै विधेयक हाल सम्मानित संसदमा विचाराधीन रहेका छन् । यसका साथै आयोगले उक्त आ.व. मा भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि दण्डात्मक, निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक तथा आयोगको संस्थागत सुदृढीकरणका अन्य महत्वपूर्ण गतिविधिहरू सम्पादन गरेको छ ।

अन्त्यमा, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले गर्दै आएका कार्यक्रमहरूमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्दै आउनुहुने सबैप्रति हार्दिक आभार सहित धन्यवाद अर्पण गर्दछौ । आफ्नो नजिक भएगरेका भ्रष्टाचारजन्य घटना वा आफूले थाहा पाएका भ्रष्टाचार सम्बन्धी सूचनाहरू सदा झैं आफुलाई पायक पर्ने आयोगका कार्यालयहरूमा दिन र असल नागरिकको कर्तव्य निर्वाह गर्न सबैमा सविनय अनुरोध गर्दछौ ।

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४को दफा ५ (३) र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको त्रैमासिक विवरण

खण्ड-१

अ. आ.व. २०७६/७७ मा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट सम्पादित कार्यहरूको वार्षिक एवं चौथो (वैशाख-असार) त्रैमासिक प्रगति

नेपालको संविधानले सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अख्तियारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा अनुसन्धान, तहकिकात र अभियोजन गर्न अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको व्यवस्था गरेको छ । वर्तमान संविधान र प्रचलित अन्य कानूनले परिकल्पना र निर्देशन गरे बमोजिम भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धन गर्न आयोगले भ्रष्टाचारसम्बन्धी उजुरी र सूचना प्राप्त गर्ने, अनुसन्धान गर्ने र अभियोजन गर्ने लगायत कार्य गर्दछ । आयोगले आफ्नो काम नेपालको संविधान, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन २०४८, भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली २०५९ लगायत अन्य प्रचलित कानून, कार्यविधि, निर्देशिका र आचारसंहितामा आधारित भएर गर्दै आएको छ ।

आयोगको संस्थागत रणनीतिक योजना (२०७६/७७-२०८०/८१) मिति २०७६ पुस १६ गतेबाट कार्यान्वयनमा आएको र यस योजनाले आयोगलाई प्राप्त संवैधानिक जिम्मेवारी पूरा गर्न दण्डात्मक, निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक र आयोगको संस्थागत क्षमता विकास जस्ता चारवटा रणनीतिक स्तम्भ अख्तियार गरेको छ । यस अनुसार आयोगले सम्पादन गरेका आ.व. २०७६/७७ को वार्षिक एवं चौथो (वैशाख-असार) त्रैमासिक अवधिको कार्य प्रगति यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. उजुरी र फछ्यौटको अवस्था

यस आयोगमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा भ्रष्टाचार सम्बन्धी परेक नयाँ उजुरी १६,५९४ वटा र गत आ.व. बाट जिम्मेवारी सरी आएका ८,५५८ वटा गरी जम्मा २५,१५२ वटा उजुरी मध्ये उक्त आ.व. मा जम्मा १६,९५२ वटा उजुरी फछ्यौट भई उजुरीको अनुपातमा ६७.४ प्रतिशत प्रगति हासिल भएको छ। जवकि आ.व. २०७५/७६ मा यो प्रगति ६४.७ प्रतिशत मात्र थियो । आयोगमा परेका उजुरी मध्ये आयोगले गरेको कारवाहीबाट उक्त आ.व. मा १,१४३ वटा उजुरी विस्तृत अनुसन्धानमा गएको, १,६४४ वटा उजुरी छानवीनका लागि मातहत कार्यालयहरूमा पठाइएको, २,४४४ वटा उजुरी कारवाहीका लागि सम्बन्धित कार्यालयमा पठाइएको, १,५४८ वटा उजुरी सो संग सम्बन्धित अर्को उजुरीसंग गाभिएको र १०,१७३ वटा उजुरी तामेलीमा पठाइएको छ भने जम्मा ८,२०० वटा उजुरीहरू मात्र चालु आ.व. का लागि

जिम्मेवारी सरी आएका छन् । यसै गरी गत आ.व. २०७६/७७ को चौथो त्रैमासिक अवधि (वैशाख-असार) मा नयाँ उजुरी ३,१५० वटा परेको र उक्त अवधिमा ४,५४५ वटा उजुरी फछ्यौट भएका छन् ।

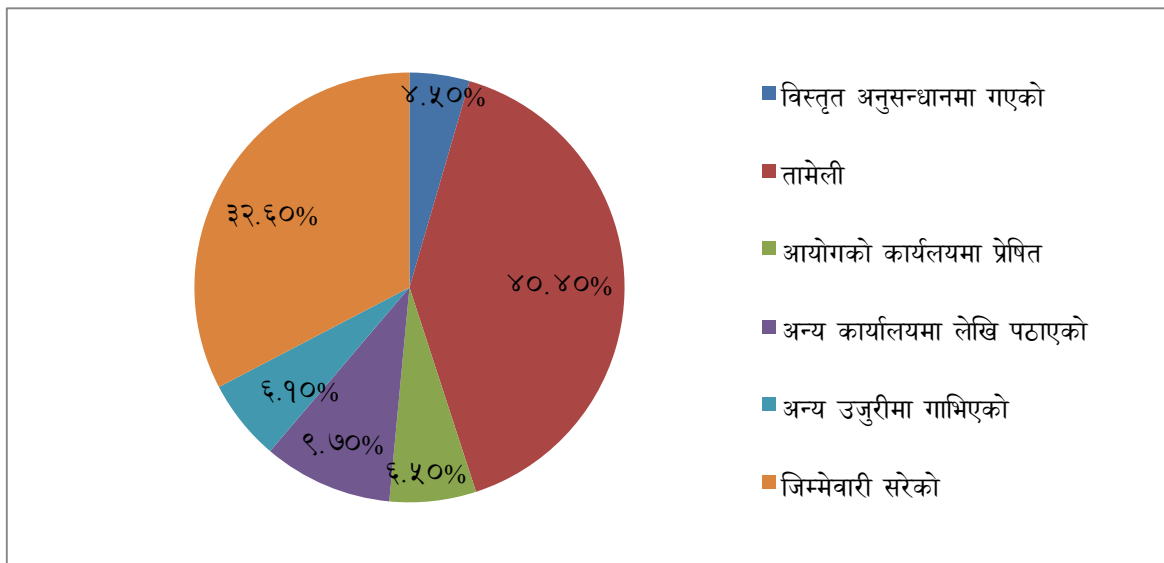
आयोगमा परेको उजुरी संख्या, सो उपर आयोगले कारवाही एवं फछ्यौट गरी फछ्यौट हुन बाँकी उजुरीको त्रैमासिकगत विवरण देहाय अनुसार छः

उजुरी फछ्यौट तथा बाँकीको विवरण

विवरण	आ.व. २०७६/७७ मा उजुरी संख्या	फछ्यौट					जम्मा फछ्यौट	फछ्यौट हुन बाँकी
		विस्तृत अनुसन्धान	आयोग बाट तामेली (सुझाव सहित तामेली समेत)	आयोगको कार्यालयहरुमा प्रेषित	कारवाहीको लागि अन्य कार्यालयमा लेखि पठाएको	अन्य उजुरीमा गाभिएको		
गत वर्षको अ.व्या. उजुरी	८,५५८	०	०	०	०	०	०	०
प्रथम त्रैमासिकको प्रगति	५,६५३	२९३	२,४०२	५०९	९९५	४८०	४६७९	
असोजमसान्त सम्मको जम्मा	१४२११	२९३	२,४०२	५०९	९९५	४८०	४६७९	९५३२
दोस्रो त्रैमासिकको प्रगति	४२२३	३५७	२१०७	४०७	६६३	४२४	३९५८	
पुसमसान्त सम्मको जम्मा	१८४३४	६५०	४५०९	९१६	१६५८	९०४	८६३७	९७९७
तेस्रो त्रैमासिकको प्रगति	३५६८	२९४	२४२३	३९२	३७१	२९०	३७७०	
चैत मसान्तसम्म को जम्मा	२२००२	९४४	६९३२	१३०८	२०२९	११९४	१२४०७	९५९५
चौथो त्रैमासिकको प्रगति	३१५०	१९९	३२४१	३३६	४१५	३५४	४५४५	
असार मसान्तसम्म (आ.व. २०७६/ ७७) को जम्मा	२५१५२	११४३	१०१७३	१६४४	२४४४	१५४८	१६९५२	८२००

कोभिड-१९ को विश्वव्यापी महामारीको कारणले नेपाल सरकारले २०७६ साल चैत्र ११ गते देखि बन्दाबन्दी गरेको र त्यसपछि पनि यसको नकरात्मक प्रभाव कायमै रहेकोले गर्दा गत आ.व. को पछिल्लो अवधिमा थप उपलब्धी हासिल हुने सम्भावना हुँदाहुँदै पनि सकिएन ।

आ.व. २०७६/७७ मा आयोगमा परेका भ्रष्टाचार सम्बन्धी उजुरी र सोको फछ्यौटको अवस्था Pie Chart मा यसप्रकार देखिन्छ ।

२. भ्रष्टाचार नियन्त्रणका सम्बन्धमा आयोगबाट भएको कार्य प्रगति:

२.१ भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धी दण्डात्मक (Punitive function) कार्यको प्रगति विवरण:-

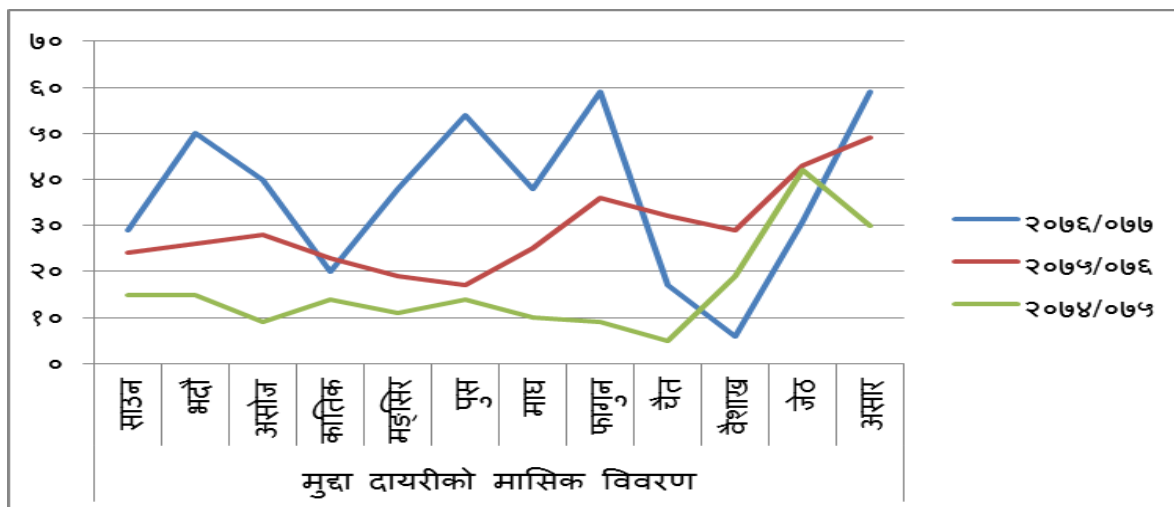
क) मुद्दा दायरी

गत आ.व. २०७६/७७ मा यस आयोगले कूल ४४१ वटा भ्रष्टाचार सम्बन्धी मुद्दा सम्मानित विशेष अदालतमा दायर गरेको छ । आयोगको ३० वर्षको इतिहासमा दायर मुद्दाको यो संख्या सबैभन्दा बढी हो । पछिल्ला २ वर्षको मुद्दा संख्यासंग तुलना गरिहेर्दा दायर मुद्दाको यो संख्या आ.व. २०७५/७६ को भन्दा २५.६% (९०) र आ.व. २०७४/७५ को भन्दा १२७.३% (२४७) ले बढी हो । आयोगले पछिल्लो तीन वर्षमा विशेष अदालतमा दायर गरेको मुद्दाको तुलनात्मक मासिक विवरण निम्नानुसार छ । आयोगले विशेष अदालतमा दायर गरेका मुद्दाहरूको ३ वर्षको तुलनात्मक विवरण

आ.व.	मुद्दा दायरीको मासिक विवरण												जम्मा
	साउन	भदौ	असोज	कातिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत	वैशाख	जेठ	असार	
२०७६/०७७	२९	५०	४०	२०	३८	५४	३८	५९	१७	६	३१	५९	४४१
२०७५/०७६	२४	२६	२८	२३	१९	१७	२५	३६	३२	२९	४३	४९	३५१
२०७४/०७५	१५	१५	९	१४	११	१४	१०	९	५	१९	४२	३०	१९४

कोभिड-१९ को विश्वव्यापी महामारीको कारणले नेपाल सरकारले गरेको बन्दाबन्दी का कारणले गर्दा गत आ.व. को चैत, वैशाख र जेठ महिनामा थप उपलब्धीको सम्भावना हुँदाहुँदै उपलब्धी

हासिल हुन सकेन । गत ३ बर्षको मुद्दा दायरीको संख्यालाई लाइन ग्राफ चित्रमा यस अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

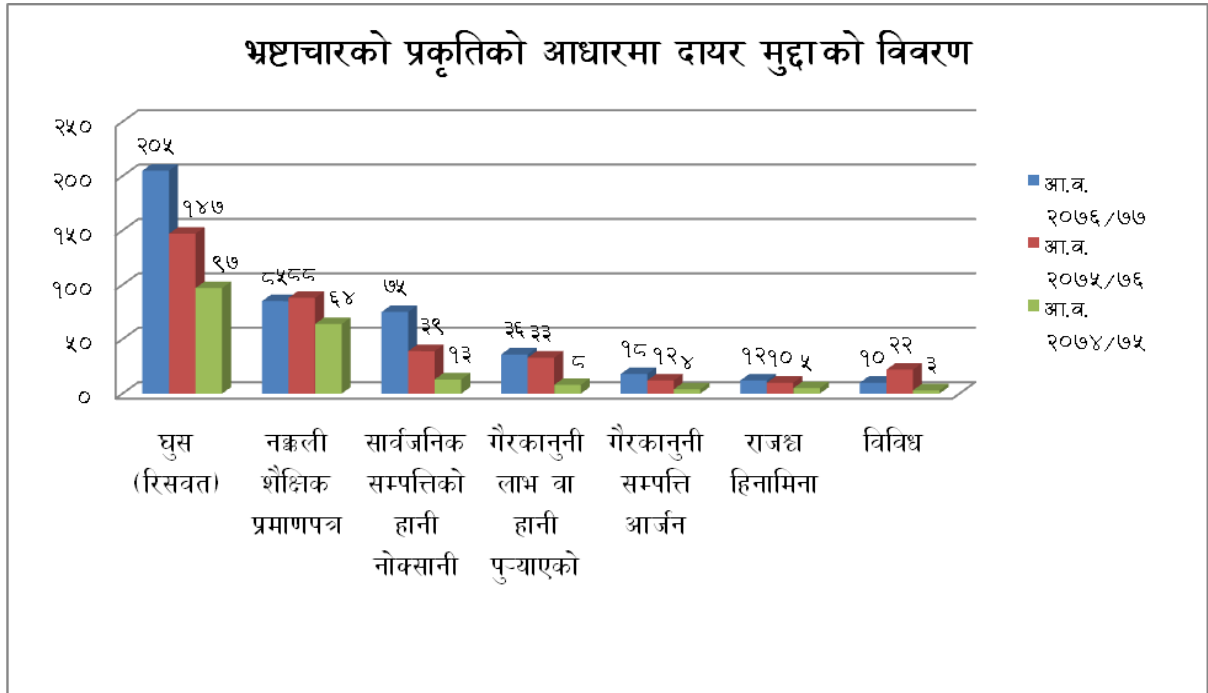

यसै गरी गत आ.व. २०७६/७७ को चौथो त्रैमासिक (बैशाख-असार) अवधिमा ९६ वटा भ्रष्टाचारका मुद्दा सम्मानित विशेष आदालतमा दायर भएका छन् । विस्तृत अनुसन्धान भई मुद्दा दायर गर्ने निर्णय भएका मध्ये भ्रष्टाचारको प्रकृतिको आधारमा आ.व. २०७६/७७ र २०७५/७६ को सम्मानित विशेष अदालतमा दायर भएका मुद्दाको विवरण देहाय अनुसार छः

भ्रष्टाचारको प्रकृतिको आधारमा दायर मुद्दाको विवरण

क्र.स.	मुद्दाको किसिम	महिना			त्रैमासिक अवधिको जम्मा	आ.व.	आ.व.	आ.व.
		बैशाख	जेठ	असार		२०७६/७७	२०७५/७६	२०७४/७५
१	घुस (रिसवत)	२	९	१८	२९	२०५	१४७	९७
२	नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	२	९	११	२२	८५	८८	६४
३	सार्वजनिक सम्पत्तिको हानी नोक्सानी	०	२	९	११	७५	३९	१३
४	गैरकानुनी लाभ वा हानी पुऱ्याएको	०	३	९	१२	३६	३३	८
५	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	१	३	८	१२	१८	१२	४
६	राजस्व हिनामिना	१	३	३	७	१२	१०	५
७	विविध	०	२	१	३	१०	२२	३
जम्मा		६	३१	५९	९६	४४१	३५१	१९४

सम्मानित विशेष अदालतमा दायर मुद्दाको भ्रष्टाचारको प्रकृतिको आधारमा गत ३ वर्षको अवस्था Multiple Bar Diagram मा यस प्रकार देखिन्छ ।

गत आ.व. २०७६/७७ मा विशेष अदालतमा आरोप-पत्र दायर गरिएको ४४१ वटा मुद्दामा जम्मा १२१० जना आरोपीलाई प्रतिवादी बनाई विगो रू. २,५३,६६,९८,२६८/- को माग दावी लिइएको छ ।

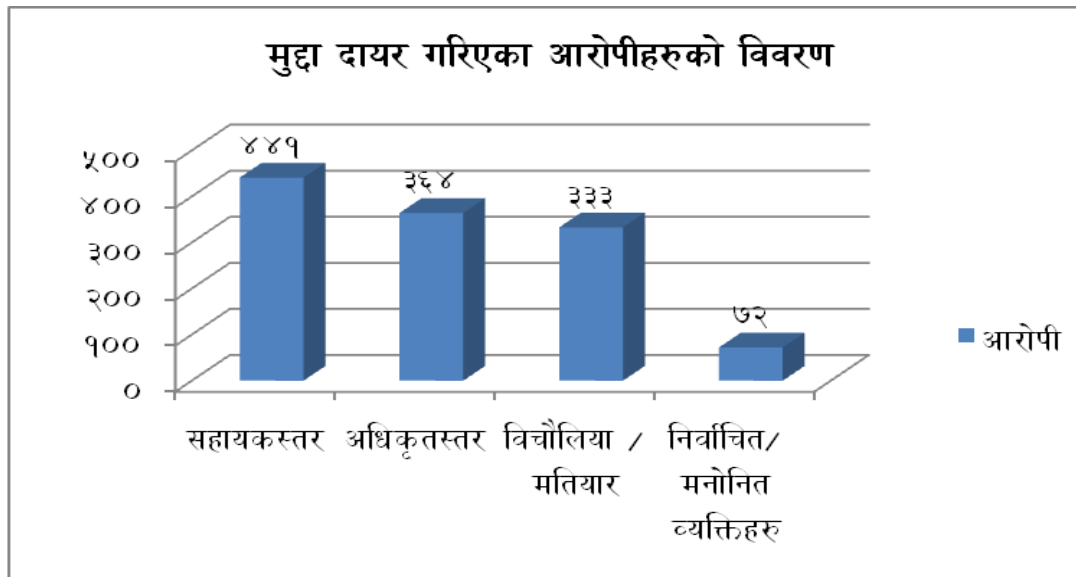
आयोगबाट उक्त आ.व. मा विशेष अदालतमा दायर गरिएका मुद्दामध्ये घुस/ रिसवतका २०५ मुद्दामा ३४० जना, गैरकानूनी लाभ वा हानी पुऱ्याएको ३६ मुद्दामा ३५३ जना, सार्वजनिक सम्पत्तिको हानीनोक्सानी पुऱ्याएको ७५ मुद्दामा २५० जना, राजश्व हिनामिना सम्बन्धी १२ मुद्दामा ८७ जना, नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र सम्बन्धी ८५ मुद्दामा ८६ जना, गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन सम्बन्धी १८ मुद्दामा ५३ जना र अन्य १० मुद्दामा ४१ जनालाई विपक्षी बनाइएको छ । साथै प्रतिवादीहरूको विवरण हेर्दा अधिकृत कर्मचारीहरू ३६४ जना अर्थात ३०.१ प्रतिशत, सहायक/सहयोगी कर्मचारीहरू ४४१ जना अर्थात ३६.५ प्रतिशत रहेको छ भने विचौलिय/ मतियारहरू ३३३ अर्थात २७.५ प्रतिशत र राजनीतिक पदाधिकारीहरू ७२ जना अर्थात ५.९ प्रतिशत रहेको छ ।

आयोगबाट उक्त आ.व. मा विशेष अदालतमा दायर गरिएका ४४१ वटा मुद्दा मध्ये रू. १ करोड भन्दा बढी रकम विगो माग दावी लिइएका मुद्दाको संख्या २८ वटा छन् । यसै

गरी गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरेको सम्बन्धी दायर भएका १८ वटा मुद्दामा जम्मा रू. १,०९,६१,९४,०००/- विगो माग दावी लिइएको छ । दायर भएका मुद्दाका प्रतिवादीहरूको संख्यात्मक विवरण देहाय अनुसार छः

आरोपीहरू	घुस/रिसवत	नक्कली शैक्षिक प्र.प.	सा. सम्पत्ति हिनामिना	गैरकानूनी लाभ हानी	गैरकानूनी सम्पत्ति	राजस्व हिनामिना	विविध	जम्मा
मन्त्रीस्तर	-	-	-	३	-	-	-	३
विशिष्ट श्रेणी	२	-	१	५	-	१	-	९
सहसचिव	-	१	७	९	१	-	-	१८
उपसचिव	२३	१	२८	२१	७	६	४	९०
अधिकृत	७८	१४	७२	५१	५	२१	६	२४७
सहायक/ सहयोगी कर्मचारी	१५६	६७	८६	७१	५	४६	१०	४४१
निर्वाचित/ मनोनित	१६	३	१५	३०	-	१	४	६९
मतियार/ विचौलिया/ अन्य	६५	-	४१	१६३	३५	१२	१७	३३३
जम्मा	३४०	८६	२५०	३५३	५३	८७	४१	१२१०

मुद्दाको प्रकृतिको आधारमा प्रतिवादीहरूको विवरणलाई Bar Diagram हेर्दा यस्तो देखिदो रहेछ ।

गत आ.व. २०७६/७७ को चौथो त्रैमासिक अवधि (२०७७ वैशाख-असार) मा विशेष अदालतमा दायर मुद्दाको विवरण निम्नानुसार छः

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
१	अषाढ २५	७४९ ०३/२९	उपसचिव मन प्रसाद रेग्मी	बाँसगढी नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, बर्दिया	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरेको	४,५४,३३,६९८
२	अषाढ ३०	७५० ०३/२९	तत्कालीन ना.सु. चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	मालपोत कार्यालय चाबहिल, काठमाडौं	जग्गा लिलामी सम्बन्धी विषयको जानकारी दिन निजसँग घुस रिसवत माग गरेको	१,५००
३	अषाढ ३०	७४८ ०३/२९	प्रमुख मालपोत अधिकृत उपसचिव गोविन्द प्रसाद अधिकारी, शाखा अधिकृत रघुवंश कंडेल, ना.सु. नवराज घिमिरे, गोपाल खड्का, उद्धव प्रसाद सापकोटा, नारायण प्रसादपोखरेल र खरिदार दिपक खनाल	भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय डिल्लीबजार, काठमाडौं	जग्गाको कित्ताकाट गर्न आदेश गराई दिए बापत सेवान्नाहीसँग घुस/रिसवत माग	८,५०,०००
४	अषाढ ३०	७४६ ०३/२९	नायव सुब्बा लक्ष्मण रायमाझी र लेखापढी व्यवसाय गर्ने खेमराज सापकोटा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काठमाडौं	काठमाडौंबाट धनकुटा जाने प्रयोजनको लागि सवारी पास बनाई दिने भनि घुस/रिसवत माग	३,०००
५	अषाढ ३०	७४७ ०३/२९	लेखा अधिकृत भुपेन्द्र कुमार सिंह	हरिपुर नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, सर्लाही	विज्ञापन प्रकाशन बापतको भुक्तानी दिने क्रममा सेवान्नाहीसँग घुस/रिसवत माग	४,०००
६	अषाढ ३०	७२६ ०३/२२	तत्कालीननिमित्त कार्यकारी अधिकृत राजेन्द्र प्रसाद दाहाल, इन्जिनियर सुदिप चौधरी रसव-इन्जिनियर रामकान्त चौधरी तथा प्रोप्राइटर राज कुमार यादव, प्रोप्राइटरनारायण प्रसाद यादव र सञ्चालक श्यामकान्त चौधरी	सप्तकोशी नगरपालिका सप्तरी	रोड निर्माणमा मापदण्ड विपरीत गुणस्तरहीन काम गरी नेपाल सरकारको रकम हानिनोक्सानी गरेको	१९,९६,६६०
७	अषाढ ३०	७२७ ०३/२२	प्रहरी नायव उपरीक्षक रमेश बहादुर सिंह	नेपाल प्रहरी	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
८	अषाढ ३०	७२५ ०३/२२	सचिव मुहानन्द खनाल, सह-लेखापल गोले अलि धुनिया, अध्यक्ष अजिजुर्हमान मुसलमान तथा सचिव पुनवासी कुर्मी	जिल्ला कपिलवस्तु साविक तितिर्खी गाउँ विकास समिति	जमुवार नदीमा पुल निर्माण गर्दा दोहोरो भुक्तानी लिई नेपाल सरकारको रकम हानिनोक्सानी गरेको	३,९९,२२७।३७

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
९	अषाढ २९	७४५ ०३/२९	कार्यालय सहयोगी पदमा कार्यरत खेमराज चौधरी	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय कलैया, बारा	होटल संचालन गर्न संचालन अनुमतिपत्र उपलब्ध गराई दिने भनी सेवाग्राहीसँग घुस माग	१०,०००
१०	अषाढ २९	७४४ ०३/२९	प्र.नि. प्रकाशसिंह कार्की र Legal Advocacy Servic Center का अधिवक्ता हिमालय विक्रम बिष्ट	जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलाली	सार्वजनिक हित विपरितको र जवर्जस्ती करणीको मुद्दामा सहजीकरण गरिदिने भनी घुस माग	५०,०००
११	अषाढ २९	७१० ०३/१८	त. शिक्षक/प्रधानाध्यापक महानन्द कपाडी, समितिका अध्यक्ष देवराज कपाडी र स्रोत व्यक्ति हरिनाथ	जिल्ला बैतडी, जसलिङ्ग प्राथमिक विद्यालय	निलम्बन नगरी विद्यालयबाट पाउने तलब भत्ता सुबिधा प्रदान गरी भ्रष्टचार गरेको	८१,९००
१२	अषाढ २९	७०९ ०३/१८	त. शिक्षक/प्रधानाध्यापक रतन सिंह भण्डारी र समितिका अध्यक्ष टेकसिंह भण्डारी	जिल्ला बैतडी, बटैराज प्राथमिक विद्यालय	निलम्बन नगरी विद्यालयबाट पाउने तलब भत्ता सुबिधा प्रदान गरी भ्रष्टचार गरेको	८३,१००
१३	अषाढ २८	७३३ ०३/२५	त.प्रमुखमालपोत अधिकृत टिकाराम ज्ञवाली,भूमिसुधार अधिकारी ईश्वरप्रकाशकलवार,अधिकृत मनोहर प्रसाद पन्थि,नायब सुब्बा बुद्धिसागर तिवारी,रमेशमानश्रेष्ठ, खरिदार नन्दलाल दास,बुद्धिसागर सुवेदी,नन्दलाल कुम्हालकोहार,नेत्रबहादुर चौधरी,अमृतकुमार काम्मु मगर,खगेन्द्र पराजुली,कम्प्युटरअपरेटर सुवास खड्का,गेरमी गाउँपालिका वडा नं.५ बस्ने रविकुमार खत्री	मालपोत कार्यालय नवलपरासी	नक्कली जग्गाधनी खडा गरी विक्री गरेको	५,०५,४२,०००
१४	अषाढ २८	७२४ ०३/२५	निर्देशक लक्ष्मण श्रेष्ठ,हरि नारायण बेल्लासे,ना.सु. हाल सेवा निवृत्त राम बहादुर थापा मगर	वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	सुनचाँदीका गहना तथा सामानको यथार्थ विवरण नराखी हिनामिना गरेको	-
१५	अषाढ २८	७३२ ०३/२५	त.का.प्रमुखमालपोत अधिकृत रेशम बहादुर थापाक्षेत्री, ना.सु. मोदनाथ पौडेल,खरिदारबद्रिनाथ रेग्मी,बालकृष्ण अर्याल,पर्सिया बस्ने मतिबुल हसन खाँ	मालपोत कार्यालय कपिलवस्तु	सरकारी बाटो कायम रहेको जग्गा व्यक्तिको नाममा बनाएको	-
१६	अषाढ २८	७०२ ०३/१८	गा.वि.स. सचिव अवकाश प्राप्त डम्बर कु. गडतौला	तेह्रथुम जिल्ला थोक्लुङ गा.वि.स.	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकम व्यापक हिनामिना गरेको	१,१८,०००

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
१७	अपाठ २८	७१८ ०३/२२	शिक्षक पुष्पा गुरुङ	श्री जय नेपाल आधारभूत विद्यालय/प्रा.वि. धरमपानी, तनहुँ	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
१८	अपाठ २८	७०८ ०३/१८	समितिको अध्यक्ष सन्तप्रसाद कुर्मी	श्री सिक्टहन मा.वि. रुपन्देही	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
१९	अपाठ २८	७१६ ०३/२२	तत्कालीन सहायक वन अधिकृत विन्देश्वर प्रसाद पटेल	जिल्ला वन कार्यालय बारा	बाँसको विरुवा खरिदमा व्यापक अनियमितता गरेको	३,००,०००
२०	अपाठ २५	७२० ०३/२२	सि.डि.ई. जितेन्द्र राज शाक्य र निजको श्रीमती मिथिला शाक्य	सडक विभागअन्तर्गत हाल मध्यपहाडी पश्चिम (पुष्पलाल) लोकमार्ग सडक आयोजना तुल्सीपुर दाङ	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरेको	२,२५,०४,०१०।७८
२१	अपाठ २५	७०१ ०३/१८	प्रहरी जवान प्रेम बहादुर रैकाल	नेपाल प्रहरी	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
२२	अपाठ २४	७१७ ०३/२२	वडासदस्य राम विश्वास मुखिया र निरगुन पासवान (दुसाद)	यमुनामाई गाउँपालिका वडा नं. ३, रौतहट	नागरिकताको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि सिफारिसको लागि घुस/रिसवत माग	१३,०००
२३	अपाठ २४	७३१ ०३/२३	प्रहरी निरीक्षक राम बालक राय	ईलाका प्रहरी कार्यालय, भिमफेदी, मकवानपुर	निर्माण सामग्री ढुवानी गर्न प्रयोग हुने सवारी साधन रोकी बारम्बार पैसा मागेको	१२,०००
२४	अपाठ २४	६९२ ०३/१५	अधिकृत (ढैठौं) खिर बहादुर श्रेष्ठ र कन्काई नहर जल उपभोक्ता संस्था झापाका सचिव नेत्रपती पोखरेल	कृषि ज्ञान केन्द्र, झापा	अनुदान रकम हिनामिना गरेको	३,८४,६५९
२५	अपाठ २३	७१३ ०३/२२	सहायकस्तर चौथो लोक बहादुर कामी	पोखरा महानगरपालिका	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
२६	अपाठ २३	७१४ ०३/२२	सहायकस्तर चौथो पदमा कार्यरत राम प्रसाद भट्टराई	पोखरा महानगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, न्यूरोड कास्की	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
२७	अपाठ २३	७१५ ०३/२२	सहायकस्तर चौथो पदमा कार्यरत यमुना श्रेष्ठ	पोखरा महानगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, न्यूरोड कास्की	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
२८	अषाढ २३	७१२ ०३/२२	नर्स एड पवित्रा अधिकारी	कान्ति बाल अस्पताल	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
२९	अषाढ २३	७०० ०३/१८	सि.डि.इ पूर्ण प्रसाद उपाध्याय र निजको श्रीमती दुर्गा खनाल	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गत क्षेत्रीय आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय, नेपालगंज	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरी हैसियत भन्दा बढी अस्वाभाविक उच्चजीवन यापन गरिरहेको	३,१०,२७,१५३
३०	अषाढ २३	६९८ ०३/१८	त.प्रा.वि. शिक्षक श्री महन्जी साह	श्री राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय, धमौरा, महोत्तरी	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
३१	अषाढ २२	६८५ ०३/१५	इन्जिनियर शिरोमणी ढकाल, र अशोक रोकाय तथा अध्यक्ष मान बहादुर श्रेष्ठ, सचिव रमेश मोक्तान र कोषाध्यक्ष सानु मैया श्रेष्ठ	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका, ललितपुर	सरकारी रकम हिनामिना	१५,५७,९८२।-
३२	अषाढ २२	६९९ ०३/१८	तत्कालीन सुपरिटेन्डेन्ट इन्जिनियर चन्द्र नारायण यादव र निजको श्रीमती राधाकुमारी यादव	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय अन्तर्गतको सडक विभाग	गैरकानूनी तरिकाले सम्पत्ति आर्जन गरेको	१,८५,११,७२८।-
३३	अषाढ २१	६९६ ०३/१८	हेल्पर नन्द प्रसाद फुँयाल	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, हेटौडा वितरण केन्द्र, हेटौडा	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
३४	अषाढ २१	६८७ ०३/१५	त.प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मनोज कुमार रजक, लेखापाल वैधनाथ झा, रेणु यादव, ना.सु. प्रमोद कुमार वर्मा, प्रोपाइटर गिरधारी कुमार अग्रवाल, वडा अध्यक्ष सनुप महतो	राजदेवी नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, राजदेवी रौतहट	कम मुल्य पर्ने कम्बल मिलेमतोमा दररेट बढाई खरिद गरेको	१,१५,८७२
३५	अषाढ २१	६८९ ०३/१५	शाखा प्रबन्धक भुपराज कोइराला	नेपाल बैंक लिमिटेड, दिल्लीबजार शाखा	सिस्टम हयाक गर्ने, बैंकमा जम्मा गर्नुपर्ने व्याज आफ्नो निजी खातामा जम्मा गर्ने लगायतका कार्यहरू गरेको	५४,८४,०४५।६०
३६	अषाढ १९	६८८ ०३/१५	इन्जिनियर भरतराज आचार्य	सडक विभाग अन्तर्गत गुणस्तर अनुसन्धान तथा विकास केन्द्र चाकुपाट ललितपुर	गैरकानूनी तरिकाले सम्पत्ति आर्जन गरेको	३,२१,६२,४८०
३७	अषाढ १९	६९७ ०३/१८	दोभाषेको रुपमा सूचिकृत विध्वनाथ कुर्मी (चौधरी)	जिल्ला अदालत, कपिलवस्तु	ठगी मुद्दामा सहजीकरण गरिदिने घुस/रिसवत माग	२,००,०००

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
३८	अपाढ १६	६८० ०३/१५	डोर बहादुर कार्की	सुनवल नगरपालिका वडा नं. ६ नवलपरासी बस्ने	प्रतिकूल वकपत्र गरेको	६५,०००
३९	अपाढ १६	६८२ ०३/१५	कमल बहादुर शाही	कोहलपुर नगरपालिका वडा नं. २ बाँके बस्ने	प्रतिकूल वकपत्र गरेको	४,००,०००।-
४०	अपाढ १६	६८३ ०३/१५	प्रहरी सहायक निरीक्षक सिताराम घिमिरे	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, उदयपुर दरबन्दी भई मोरङ जिल्ला सि.आर.भी. कटहरी	होटल व्यवसाय संचालनमा सहजिकरण गरी दिने प्रयोजनका लागि घुस/रिसवत माग	४,०००।-
४१	अपाढ १६	६८१ ०३/१५	सहायक वन अधिकृतद्वय जीवन कुमार यादव र बीरेन्द्र प्रसाद साह	डिभिजन वन कार्यालय, ताप्लेजुङ	संकलित सेतक चिनी जातको जडिबुटी नेपालगञ्जसम्म लैजान छोडपूर्जी बनाउने प्रयोजनको लागि घुस/रिसवत माग	२,००,०००।-
४२	अपाढ १६	६७४ ०३/१९	सि.डि.ई. राज कुमार शाक्य	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन बिभाग पानीपोखरी काठमाडौं	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरेको	१०,७७,५०,४५३।-
४३	अपाढ १६	६७६ ०३/१९	फोरमेनबाट अवकाश प्राप्त टहल बहादुर कार्की	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरेको	१,०९,८७,६५८।-
४४	अपाढ १५	६७३ ०३/१९	तत्कालीन लेखापाल युगल किशोर ठाकुर	मालपोत कार्यालय सिमरा, बारा	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरेको	३,०४,९४,३०८।-
४५	अपाढ १४	६७० ०३/१९	वडा सचिव शिवनारायण गुप्ता बनिया,विक्रीकर्ता रूपेन्द्र यादव,खरिदकर्ताहरू सागर थापा र राम क्षेत्री	जिल्ला रुपन्देही, सिद्धार्थनगर नगरपालिका वडा नं. ६	बाटोसँग जोडिएको जग्गामा बाटो नभएको भनी गलत सिफारिस गरेको	-
४६	अपाढ १४	६६८ ०३/१९	कम्प्युटर अपरेटर सूर्य अधिकारी र लेखापढी व्यवसायी कान्छोनारायण श्रेष्ठ	मालपोत कार्यालय धादिङ	सेवाग्राहीको जग्गा छिटो छरितो लिखत पास गरिदिवापत घुस/रिसवत माग	५,०००।-
४७	अपाढ १४	६७२ ०३/१९	ना.सु. डोर प्रसाद पन्थी र सेवाग्राही लेखापरीक्षक राम चन्द्र श्रेष्ठ	कम्पनी रजिष्टारको कार्यालय त्रिपुरेश्वर काठमाडौं	अभिलेख अध्यावधिक गर्ने प्रयोजनका लागि आउने अख्तियारवाला व्यक्तिहरुबाट काम सहज गरिदिए बापत घुस/रिसवत माग	५,०००।-
४८	अपाढ १२	६६९ ०३/१९	कोषाध्यक्ष मीन बहादुर घोले र कोषाध्यक्षतीर्थ बहादुर राना	जनकल्याण सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति, तीनपाटन गाउँपालिका, सिन्धुली	प्रयोग गरेका पुराना काठपातहरु ओसार पोसारमा उक्त काठ रोकी घुस/रिसवत माग	३,३०,५००।-

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
४९	अपाठ ११	६६६ ०३/०७	प्रहरी सहायक निरीक्षक पूर्ण बहादुर तामाङ, प्रहरी हवलदार बिष्णु दयाल चौधरी, प्रहरी जवान अवधेश राय, राज कुमार गुरुङ र सोनाम तामाङ	अस्थायी प्रहरी पोष्ट, इनर्वागाउँ, वीरगञ्ज, पर्सा	घुस/रिसवत लिएको सम्बन्धमा	७,००,०००
५०	अपाठ १०	६६७ ०३/०९	वडाध्यक्ष देवेन्द्र पुन	जिल्ला पाल्पा, रैनादेवी छहरा गाँउपालिका वडा नं. ७	सामुदायिक वनहरुबाट काठ लिलामी तथा निकासी गर्ने कार्यमा सहजीकरणगरिदिने भनी घुस लिएको	३,००,०००।-
५१	अपाठ ०९	६६५ ०३/०५	त.इन्चार्जसंजीव शर्मा, ज्यालादारी कर्मचारी अरविन्द प्रसाद जयसवाल, बागेश्वरी कुमारीकर्ण, चन्द्रभुषण महतो, धर्मेन्द्र कुमार महतो, अजितमान सिंह, स्मिताकट्टेल, अञ्जु कुमारी बस्नेत	नेपाल विद्युत प्राधिकरण जनकपुर अन्तर्गत बर्दिबास	नियमविपरीत बिक्री संशोधन र क्रेडिट बिल दोहोरो पोष्टि गरी राजस्व अपचलन गरेको	-
५२	अपाठ ०७	६४५ ०२/२९	त.का.प्रमुखअमर बहादुर मल्ल, अधिकृत श्याम कुमार सिंह, ना.सु. सन्तोष गौतम, रण बहादुर बोहरा, कम्प्युटर अपरेटर गणेश बहादुर के.सी., लेखापाल शालीग्राम पौडेल, कोषतथा लेखा नियन्त्रक शुभाखर न्यौपाने, लेखापाल दीप बहादुर थापा	इलाका प्रहरी कार्यालय, विपीनगर, डोटी	वढी दरबन्दी थप गरेको गलत दरबन्दी चार्टको लिखत बनाई भ्रष्टाचार गरेको	-
५३	अपाठ ०७	६५३ ०२/२९	प्रहरी निरीक्षक नृपबहादुर बोहरा, वन उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष चक्र बहादुर साउद	इलाका प्रहरी कार्यालय, विपीनगर, डोटी	अवैध काठ तस्करी गरेको	६९,०२०
५४	अपाठ ०७	६५६ ०३/०४	त.प्रधानाध्यापक सन्तोष प्रसाद गुसा	श्री नेपाल राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय पर्सा	विद्यालयमा निर्माणको कुनै काम नगरी रकम हिनामिना गरी फरार रहेको	६,००,०००
५५	अपाठ ०५	६३९ ०२/२९	वडाध्यक्ष रामकुमार यादव, जग्गा खरिदकर्ता सुरेश कुमार महतो, जग्गाविक्रीकर्ता रामेश्वर साह, दिप नारायण साह र सत्य नारायण प्रसाद साह	मिर्चौया नगरपालिका वडा नं. ७	जग्गा बिक्री गर्दा गलत सिफारिस गरेको	४०,७७७
५६	अपाठ ०५	६५५ ०३/०३	प्रहरी निरीक्षक खेम प्रसाद नेपाल, प्रहरी हवलदार रामशरण रिमाल, रामकाजी लामा, पुरुषोत्तम खत्री	सीमा प्रहरी चौकी टिमुरे	अवैधरूपमा चीनबाट नेपालतर्फ ल्याएको सुन बरामद गरी कसुरदार सहित सम्बन्धित निकायमा बुझाउनु पर्नेमा आपसमा बाँडफाँड गरी लिएको	६,७७,५९९

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
५७	अषाढ ०५	६५४ ०३/०३	प्रहरी निरीक्षक खेम प्रसाद नेपाल, प्रहरी हवलदार रामशरण रिमाल, रामकाजी लामा, पुरुषोत्तम खत्री	सीमा प्रहरी चौकी टिमुरे	अवैधरूपमा चीनबाट नेपालतर्फ ल्याएको सुन बरामद गरी कसुरदार सहित सम्बन्धित निकायमा बुझाउनु पर्नेमा आपसमा बाँडफाँड गरी लिएको	२६,५२०५९
५८	अषाढ ०३	६५२ ०२/२९	प्राविधिक सहायक (ना.सु.) भुवन गिरी	श्री नागार्जुन नगरपालिका कार्यालय, काठमाडौं	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
५९	अषाढ ०३	६४९ ०२/२९	शिक्षक बिस्ना कुमारी साउद	श्री राष्ट्रिय मा.वि. पहरिया कृष्णपुर कञ्चनपुर	अर्काको नाउँमा शिक्षक नियुक्ति लिएको	-
६०	जेठ ३२	६४२ ०२/२२	नायब सुब्बा दिपक सुवेदी	मालपोत कार्यालय, लेखनाथ कास्की	सेवाग्राहीसँग बैकबाट कर्जा निकाल्ने प्रयोजनार्थ जग्गा रोक्का गर्ने कार्य सहजीकरण गरिदिने भनी घुस लिएको	३,०००।-
६१	जेठ २८	६४१ ०२/२७	प्रहरी नायब निरीक्षक दिल बहादुर महारा, बृख बहादुर धामी	ईलाका प्रहरी कार्यालय मसुरिया, कैलाली	ईलाका प्रहरी कार्यालयमा दर्ता भएको झगडा मुद्दा मिलाई दिने भनी	५०,०००।-
६२	जेठ २७	६३६ ०२/२२	जुनियर हेल्पर कान्छिमाया थिङ्ग	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण डिजेल केन्द्र, चौकीटोल हेटौँडा	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
६३	जेठ २७	६३५ ०२/२२	सर्भेक्षक राजेन्द्र काफ्ले	नापी कार्यालय भक्तपुर	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन गरेको	५,४३,२७,०९९।९९
६४	जेठ २७	६३४ ०२/२२	गा.वि.स.सचिव रामप्रसाद न्यौपाने, वडासचिव मोहनप्रसाद ओली, कार्यालय सहयोगी दलबहादुर खत्री, अन्य रेनुका चम्लागाई, महानन्द सापकोटा, गिरीराजश्रेष्ठ, चिन्तामणी बुढाथोकी, रोमनाथ दाहाल, लक्ष्मी प्रसाद बस्ताकोटी, टंक प्रसाद बजगाई, बालकृष्ण न्यौपाने	कोहबरा गा.वि.स. झापा	नक्कली मृत्यु दर्ता र बसाईसराई बनाएको	-
६५	जेठ २६	६१५ ०२/०८	हेल्पर (म्यादी) अरुण कुमार गुरुड	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण, रङ्गेली बितरण केन्द्र, मोरङ	बिद्युत महसुल हिनामिना गरेको	८,७३,५४२।९४
६६	जेठ २५	६२५ ०२/१५	त.कार्यालय प्रमुख नयराज नेपाल, तिर्थराज लम्साल, गोपाल थपलिया, भुपेन्द्रराई, लेखा अधिकृत टीकाराम अधिकारी, लेखापाल सुरेश अधिकारी, रुद्र	यातायात व्यवस्था कार्यालय (सवारी) कोशी	राजस्व हिनामिना गरेको	-

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
			प्रसाददाहाल, अर्जुन भट्टराई, कृष्ण प्रसाद कट्टेल, कम्प्युटर अपरेटर (करार) सुजनराई, फोकस वान नेपाल प्रा.लि.का कम्प्युटर अपरेटर राकेश रोशन मस्राङ्गीमगर, रमेश पौडेल, भूमिराज अधिकारी, हरिमदन ढुङ्गेल, दिपेन्द्र कुमार मण्डल, मैयाकुमारी चापागाई र रविन कुमार विद्यास			
६७	जेठ २३	६२६ ०२/१५	त.महाप्रबन्धक सुशील कोइराला, वसन्त प्रकाश उपाध्याय, अर्थ निर्देशक रामसुन्दर चौधरी र प्रिन्टसेल इमेजिडप्रा.लि.का संचालक दिपक कुमार भंसाली	गोरखापत्र संस्थान	प्रिन्ट कागज खरिद गर्दा भन्सार छुटको लागि सिफारिस गरी रकम हिनामिना गरेको	२६,१६,०१०
६८	जेठ २३	६३३ ०२/२२	डिभिजन प्रमुख सि.डि.ई. आनन्द कुमार झा	जलस्रोत तथा सिंचाई डिभिजन कार्यालय मोरङ	नदीतटबन्धन नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यको लागि थप बजेट निकासी गरिदिने प्रयोजनार्थ कर्मचारीलाई रु. १०,०००।- (दस हजार) घुस/रिसवत दिन खोजेको	१०,०००।-
६९	जेठ २०	६२४ ०२/१५	शाखा अधिकृत बद्रीराज ढकाल, निजको श्रीमती सिर्जना अर्याल र जेठान नवराज अर्याल	मालपोत कार्यालय ललितपुर	गैरकानूनी रूपमा अकृत सम्पत्ति आर्जन गरी अस्वभाविक रूपमा उच्च जीवनयापन गरेको	१०,२७,५८,४६९
७०	जेठ १९	६२३ ०२/१५	अधिकृत सरोज श्रेष्ठ, सभेक्षक तिर्थराज भण्डारी, थानेश्वर चौधरी, ना.सु. धर्मराज पन्थी र लेखापढी व्यवसायी जीवन शर्मा	नापी कार्यालय रुपन्देही	जग्गाको कित्ताकाट र नामसारी गर्ने काममा सहजीकरण गरिदिने प्रयोजनका लागि घुस/रिसवत माग	१७,००,०००।-
७१	जेठ १८	६१९ ०२/०८	प्रमुखमालपोत अधिकृत सूर्यबहादुर थापा, अधिकृत मानिका दंगाल, ना.सु. गोविन्दकुमार पौडेल, वडाध्यक्ष तारिकचन्द्र सरदार, खरिद तथा विक्रीकर्ता गोविन्दकुमार वजगाई र समितिका उपाध्यक्ष उज्याला मानन्धर	मालपोत कार्यालय सुनसरी ईनरुवा	जग्गा रजिष्ट्रेशन पास गर्दा प्रतिकृष्टा कम दरले पास गरी रजिष्ट्रेशन दस्तुर र पुँजीगत लाभकर छुली गरेको	-
७२	जेठ १८	६२२ ०२/१५	प्रमुख जय मंगल प्रसाद	डिभिजन वन कार्यालय, नुवाकोट	खानीसम्बन्धि कामको लागी विभिन्न बरबहाना गरी काममा अवरोध सृजना गर्दै सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत माग गरेको	६,००,०००।-
७३	जेठ	६१६	अध्यक्ष कर्ण बहादुर विष्ट, नवराज जोशी	शहीद स्मृति सामुदायिक वन	ट्रयाक्टर र ट्रली घरायसी प्रयोजनमा लगाइएको र हाल	१२,९०,०००

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
	१८	०२/०८		उपभोक्ता समूह भिमदत्त नगरपालिका-३	उक्त ट्रयाक्टर र ट्रली बिक्री गरेको	
७४	जेठ १३	६०९ ०२/०२	तत्कालीन मालपोत प्रमुख यदुनाथ दाहालसमेत ९ जना	मालपोत कार्यालय खोटाङ	सरकारी जग्गा व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता	४,८९,२०९/११
७५	जेठ ११	६२१ ०२/०८	वन अधिकृत सन्तमाया श्रेष्ठ	डिभिजन वन कार्यालय, दोलखा	काठ व्यवसायीसँग घुस/रिसवत लिएको	२,०३,५००
७६	जेठ ०९	६०८ ०२/०२	त.विद्यालय निरीक्षक पदमा कार्यरत चक्र बहादुर कुँवर	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, कैलाली	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
७७	जेठ ०९	५९७ ०१/२४	सब-इन्जिनियर नवलेस कुमार रौनियार	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (भवन) कास्की	सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत बापत रु.४०,५००।- लिएको विषयमा	४०,५००।-
७८	जेठ ०९	५९६ ०१/२४	वडाअध्यक्ष श्याम बाबु प्रसाद चौरसिया, जग्गा बिक्रीकर्ता जहराती मिया धुनिया र जग्गा खरिदकर्ता ग्यान्ती देवी	वीरगञ्ज महानगरपालिका, पर्सा	गलत घरबाटो सिफारिस गरेको	-
७९	जेठ ०८	५९४ ०१/२४	त. कार्यालय प्रमुख रमेश शर्मा भुसाल, डिभिजन प्रमुख तेजेन्द्र शर्मापौडेल, इन्जिनियर सुदिप खड्का, प्रोपाईटर सरिता सुवेदीर निर्माण कार्यमा संलग्न रघुनाथ शर्मा	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र म्याग्दी	कम्पाउण्डवाल निर्माणमा अनियमितता	१,४५,९२८/६५
८०	जेठ ०८	५७६ ०१/१५	शिक्षक चन्द्रविन सिंह	श्री आदर्श माध्यमिक विद्यालय मझकोट-२, जाजरकोट	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
८१	जेठ ०८	५९१ ०१/२४	प्रहरी सहायक निरीक्षक ध्रुव बहादुर के.सी.	नेपाल प्रहरी	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
८२	जेठ ०७	५९९ ०२/०२	अधिकृत ऋषिराम अर्याल	टोखा नगरपालिका	विभिन्न तवरले अकुत सम्पत्ति कमाएको	१७,८३,४१,५७९
८३	जेठ ०७	५८९ ०१/२४	इलेक्ट्रिसियन रत्न बहादुर थिङ्ग	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, कुलेखानी दोस्रो (निबुवाटार) हेटौडा	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
८४	जेठ ०५	५८१ ०१/१५	प्रधानाध्यापक दिव्यमणी ज्ञवाली	श्री शान्ति विद्याश्रम उ.मा.वि., ललितपुर	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
८५	जेठ ०५	५७२ ०१/०८	हेल्पर धन बहादुर रूमबा	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, वितरण केन्द्र, हेटौडा	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
८६	जेठ ०५	५७१ ०१/०८	इलेक्ट्रिसियन पदमा कार्यरत शंकर थापा मगर	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, वितरण केन्द्र, हेटौडा	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
८७	जेठ ०५	५६२ १२/१०	तत्कालीन प्र.ना.नि.राजन सिंह भण्डारी	नेपाल प्रहरी	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
८८	जेठ ०१	५७४ ०१/०८	सुपरभाइजर कैलास प्रसाद दाहाल	नेपाल विद्युत प्राधिकरण रत्नपार्क वितरण केन्द्रका इलेक्ट्रिकल	काममा आलटाल गरी सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत माग गरिरहेको	२०,०००
८९	जेठ ०१	५८३ ०१/१५	डा. बलराम थापा, मुनाल बायोभेट फार्माका प्रोप्राइटर रेवतीरमण निरौला	पशु विभाग अन्तर्गत पशु स्वास्थ्य चिकित्सालय, त्रिपुरेश्वर	कम्पनीसँग मिलेमतो गरी नेपालमा दर्ता नै नभएको इन्डियनइम्युनोलोजिकल लिमिटेड नामक भारतीय कम्पनीबाट उत्पादित औषधी र औषधीजन्यपदार्थ आयातको लागि सिफारिस गरी आयातसमेत गराई भ्रष्टाचार गरिएको	-
९०	जेठ ०१	५८० ०१/१५	चेतनाथ भारती	तत्कालीन अवस्थाको बलथली खानेपानी उपभोक्ता समिति काभ्रे	भ्रष्टाचार मुद्दामा वकपत्र गर्दा मौकाको कागज तथा अनुसन्धानको क्रममा गरेको वयान कागजको अन्यथा हुने गरी प्रतिकुल वकपत्र गरेको	-
९१	वैशाख ३१	५८४ ०१/१५	कार्यालय सहयोगी (करार) ध्रुव महतो नुनिया	पचरौता नगरपालिका, बारा	भ्रष्टाचार मुद्दामा वकपत्र गर्दा मौकाको कागज तथा अनुसन्धानको क्रममा गरेको वयान कागजको अन्यथा हुने गरी प्रतिकुल वकपत्र गरेको	१५,०००
९२	वैशाख ३१	५७० ०१/०८	इलेक्ट्रिसियन विश्वनाथ पुडासैनी	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, प्रशासन ग्रिड महाशाखा, हेटौडा	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-
९३	वैशाख २८	५९८ ०१/२६	श्रेष्ठेदार लोकनाथ पराजुली	जिल्ला अदालत, कास्की	अदालतमा विचाराधिन मुद्दामा नियन्त्रणमा लिएको गाडी छुटाईदिने प्रयोजनकालागि विभिन्न बहानामा घुस/रिसवत माग	३०,०००

सि.नं.	मिति	निर्णय संख्या	आरोपी व्यक्ति	कार्यालय	आरोप	बिगो रु.
९४	बैशाख ०३	५५४ १२/१०	एक्सरे टेक्सिसियन राज कुमार ढकाल	त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय काठमाण्डौ	स्रोत नखुलेको सम्पत्ति आर्जन गरेको	२,००,०२८८६।६५
९५	बैशाख ०३	५५२ १२/१०	त.भन्सारअधिकृत मनोज कुमार वि.क. र ना.सु. सनद खतिवडा,संचालकहरु गंगा बहादुरघिमिरे र लिला बहादुर घिमिरे तथा भन्सार एजेन्ट दिपेन्द्रराज पाण्डे	मेची भन्सार कार्यालय, झापा	मालवस्तु आयात गर्दा एउटा सामानलाई अर्कै सामान भनी गलत मुल्याङ्कन तथा जाँचपास गरेको	५५,१०,५९६
९६	०२	५५३ १२/१०	त. कम्प्युटर अधिकृत प्रभात ज्ञवाली	सिद्धार्थनगर नगरपालिका भैरहवा	शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको	-

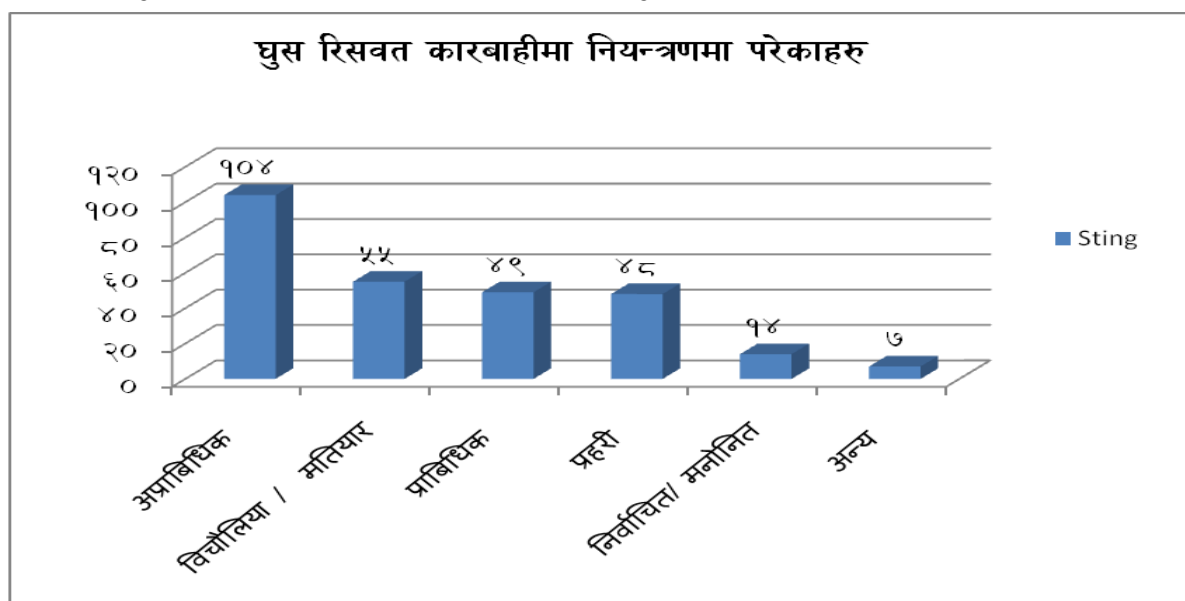
ख) घुस/रिसवत (Sting) कारबाही

यस आयोगबाट गत आ.व. २०७६/७७ मा भएको कूल १८१ वटा घुस/रिसवत (Sting) कारबाही भएको र यसबाट रु. ४,३५,८५,०२६/- जफत हुनुका साथै जम्मा २७७ जना कारबाहीमा परेका थिए । जवकि आ.व. २०७५/७६ मा भएका १४७ घुस/रिसवत (Sting) कारबाहीबाट २१० जना नियन्त्रणमा परेका थिए । आ.व. २०७६/७७ मा कारबाहीमा परेका २७७ मध्ये २ जना विशिष्ट श्रेणीका सहित २०८ जना राष्ट्रसेवक कर्मचारी, ५५ जना बिचौलिया/ मतियार र १४ जना निर्वाचित/ मनोनित पदाधिकारीहरु थिए । यसै गरी गत आ.व. २०७६/७७ को चौथो त्रैमासिक अवधि (२०७७ बैशाख-असार) मा भएको जम्मा २२ वटा घुस/रिसवत (Sting) कारबाहीबाट ३५ जनालाई नियन्त्रणमा लिई जम्मा रु. ३८,९७,८१६/- जफत भएको छ ।

गत आ.ब. २०७६/७७ मा घुस/रिसवत (Sting) कारबाहीबाट नियन्त्रणमा लिइएका २७७ जना व्यक्तिहरूको दर्जागत एवं पेशागत विवरण देहाय अनुसार छः

क्र.स.	पद/श्रेणी	जम्मा	अप्राविधिक	प्राविधिक	प्रहरी	शिक्षक	अदालत	कैफियत
१	विशिष्ट श्रेणी वा सरह	२	१	१	-	-	-	
२	राप प्रथम श्रेणी सरह	-	-	-	-	-	-	
३	राप द्वितीय श्रेणी सरह	१३	९	१	-	३	-	
४	राप तृतीय श्रेणी सरह	५३	२६	२०	६	१	-	
५	नायब सुब्बा वा सो सरह	६९	४१	१८	८	१	१	
	खरिदार वा सो सरह	२७	१६	२	९	-	-	
	जुनियर कर्मचारी	२८	१	२	२५	-	-	
	सवारी चालक	५	-	५	-	-	-	
६	अन्य श्रेणी विहिन	११	१०	-	-	१	-	
	राष्ट्रसेवक कर्मचारी जम्मा	२०८	१०४	४९	४८	६	१	
	राष्ट्रसेवक कर्मचारी बाहेक अन्य							
७	निर्वाचित/मनोनित पदाधिकारी	१४						
८	विचौलिया/मतियार लगायत अन्य व्यक्ति	५५						
	जम्मा	२७७						

घुस/रिसवत (Sting) कारबाहीबाट नियन्त्रणमा लिइएका व्यक्तिहरूको दर्जागत एवं पेशागत आधारमा तुलनात्मक अवस्था निम्न बारचित्रमा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ ।

यस अवधिमा आयोगद्वारा गरिएको घुस/रिसवत (Sting) कारवाहीको क्रममा नियन्त्रणमा लिइएका व्यक्तिहरूको विवरण निम्नानुसार छ ।

क्र.स.	मिति	विपक्षी	पक्राउ संख्या	आरोपी व्यक्तिको कार्यालय	आरोप	जफत रकम रू.
१	बैशाख १९	अध्यक्ष बिर्ख धामी	१	जिल्ला कैलाली, सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति उदासपुर	घरायसी झगडासम्बन्धी ईलाका प्रहरी कार्यालय मसुरीया कैलालीमा दर्ता भएको मुद्दामा प्रहरी कर्मचारीको मिलेमतोमा दुःख हैरानी दिइ सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत माग	५०,०००
२	बैशाख २८	प्रमुख डिभिजन वन अधिकृत तह जय मंगल प्रसाद	१	जिल्ला नुवाकोट, डिभिजन वन कार्यालय	खानीसम्बन्धि कामको लागी बिभिन्न बर बहाना गरी काममा अवरोध सृजना गर्दै सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत माग	१,००,०००
३	जेठ ०७	सि.डि.ई. आनन्द कुमार झा	१	जलस्रोत तथा सिंचाई डिभिजन कार्यालय मोरङ	नदी तटबन्धन नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यको लागि थप बजेट निकास गरीदिने प्रयोजनार्थ घुस मागेको सम्बन्धमा	१०,०००
४	जेठ २१	सहायक वन अधिकृत जीवन कुमार यादव, वीरेन्द्र प्रसाद साह	२	जिल्ला ताप्लेजुङ, डिभिजन वन कार्यालय	जडिवुटी निकासी छुटपूर्जी दिए बापत सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत माग	२,००,०००
५	जेठ २३	कोषाध्यक्षमिन बहादुर घोले, तिर्थ बहादुर राना	२	श्री जनकल्याण वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन सा.व.उ.स., तिनपाटन गाउँपालिका, वडा नं. १०	कुखुरा फर्मको पुरानो काठ सोही गाउँपालिकाको वडा नं. ९ मा लैजानदिने भनी घुस/रिसवत रकम माग	३,३०,५००
६	जेठ २४	वडा अध्यक्ष देवेन्द्र पुन	१	जिल्ला पाल्पा, रैनादेवी गाउँपालिका वडा नं. ७	काठ लिलाम तथा निकासी गर्ने कार्यमा सहजीकरण गरिदिने प्रयोजन बापत सेवाग्राहीसँग रकम माग	३,००,०००
७	जेठ २९	प्रहरी सहायक निरीक्षक सिताराम घिमिरे	१	मोरङ जिल्ला सि.आर.भी. कटहरी	होटल व्यवसाय संचालनमा सहजिकरण गरी दिने प्रयोजनका लागि सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत माग	४,०००
८	अषाढ ०३	अधिकृत रघुवंश कंडेल, ना.सु. क्रमशः उद्धव सापकोटा, नारायण प्रसाद पोखरेल, नवराज घिमिरे, गोपाल खड्का र खरिदार दिपक खनाल	६	भूमिसुधार तथा मालपोल कार्यालय डिल्लीबजार, काठमाडौं	जग्गाको कित्ताकाट गर्न आदेश गराई दिए बापत सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत माग	८,५०,०००
९	अषाढ ०९	लेखा अधिकृत भुपेन्द्र कुमार सिंह र लेखापाल रंजित कुमार राय यादव	२	हरिपुर नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, सर्लाही	विज्ञापन प्रकाशन बापतको भुक्तानी दिने क्रममा सेवाग्राहीसँग घुस/रिसवत माग	४,०००
१०	अषाढ ०९	लेखापढी व्यावसायी खेमराज सापकोटा	१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंमा लेखापढी व्यवसाय गर्ने	काठमाण्डौंबाट धनकुटा जाने प्रयोजनको लागि सवारी पास बनाई दिने भनि घुस/रिसवत माग	३,०००

क्र.स.	मिति	विपक्षी	पक्राउ संख्या	आरोपी ब्यक्तिको कार्यालय	आरोप	जफत रकम रु.
११	अषाढ ११	प्रहरी निरीक्षक प्रकाशसिंह कार्की र कानुन व्यवसायी हिमालय विक्रम बिष्ट	२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कैलाली	कार्यालयमा परेको मुद्दामा सहजीकरण गरिदिने भन्दै कानुन व्यवसायी हिमालय विक्रम बिष्ट मार्फत सेवान्नाहीसँग घुस/रिसवत माग	५०,०००
१२	अषाढ १४	प्रनि रामबालक राय	१	ईप्रका भिमफेदी मकवानपुर	व्यवसाय सहजीकरण गरिदिने भनी	१२,०००
१३	अषाढ १७	निमित्त कार्यालय प्रमुख(इन्जिनियर) टोपेन्द्र सुन्दर मल्ल र सब-इन्जिनियर विरेन्द्र चन्द, रन्जित श्रेष्ठ र सुरपभाइजर लक्ष्मी पाण्डे	३	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय दैलेख	खोला तटबन्धन निर्माण कार्य सम्पन्न भए पश्चात भुक्तानीमा सहजिकरण गरिदिने भनी	२,४१,०१६
१४	अषाढ १७	का.स. खेमराज चौधरी	१	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, कलैया, बारा	होटेल संचालन लागि अनुमति पत्र बनाई दिनका लागि सहजीकरण गरिदिनेभनी घुस माग	१०,०००
१५	अषाढ २३	प्रसनि रामविश्वास राय	१	प्र.चौ. गौरीशंकर सर्लाही	भारतीय मोटरसाइकल छुटाई दिने प्रयोजनका लागि	५,०००
१६	अषाढ २८	विचौलिया समिर भण्डारी, गोविन्द शाह	२	दाङ घोराही उप महानगरपालिका बडा नं. १८	लागू औषध मुद्दाका प्रतिवादीहरु छुटाइदिने भनी	-
१७	अषाढ ३०	नासु सिद्धराज जोशी	१	जोशीपुर गा.पा. कैलाली	भुक्तानी दिने क्रममा	८५,०००
१८	अषाढ ३०	ना.सु. कृष्ण बल्लभ ठाकुर	१	भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय सप्तरी	जग्गाको श्रेष्ठा कायम गर्ने भनी	१३,०००
१९	अषाढ ३०	अधिकृत हुकुम बहादुर ओली	१	घरेलु तथा साना उद्योग नेपालगञ्ज बाँके	अनुमतिपत्र बनाई दिने भनी	९६,३००
२०	अषाढ ३०	डिभिजन प्रमुख नारायण काजी श्रेष्ठ	१	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय दिक्तेल, खोटाङ	बिल भुक्तानी दिने क्रममा	९,३४,०००
२१	अषाढ ३१	ईन्जिनियर मिलन अधिकारी	१	बागलुङ डोरपाटन नगरपालिका	भुतानी दिने क्रममा	१,००,०००
२२	अषाढ ३१	सन्त कुमार मण्डल र जितेन्द्र महतो	२	कल्यापुर न.पा. सिरहा	बिल भुक्तानी दिने क्रममा	५,००,०००
			३५ जना		जम्मा जफत रकम रु.	३८,९७,८१६

ग. दायर मुद्दाको फैसला र आयोगबाट पुनरावेदन:

गत आ.व. २०७६/७७ मा सम्मानित विशेष अदालतबाट जम्मा १९७ वटा र सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट ३१ वटा मुद्दाको फैसला निम्नानुसार प्राप्त भएको छ । उक्त फैसलाको परिणाम हेर्दा आयोगबाट दायर भएका मुद्दाको सफलता दर ८४.८ प्रतिशत देखिन्छ । जबकि आ.व. २०७५/७६ मा यो सफलता दर ८८.२४ प्रतिशत रहेको थियो । यसै गरी

सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा गरिएको पुनरावेदन एवं पुनरावलोकनबाट गत आ.व. २०७६/७७ मा १६.१ प्रतिशत सफलता प्राप्त भएको छ ।

क्र.स.	अदालत	प्राप्त फैसला संख्या	पूर्ण सफलता	आंशिक सफलता	असफल	सफलता प्रतिशत
१	विशेष अदालत	१९७	१४०	२७	३०	८४.८
२	सर्वोच्च अदालत	३१	२	३	२६	१६.१

यसैगरी आयोगले गत आ.व. २०७६/७७ मा सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा २० वटा मुद्दामा पुनरावेदन र २ वटा मुद्दामा पुनरावलोकनका लागि निवेदन दर्ता गराएको छ ।

२.२ भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा आयोगबाट भएको निरोधात्मक कार्यको विवरण:

भ्रष्टाचारजन्य कार्यको उजुरीउपर गरिने अनुसन्धान र अभियोजनको दण्डात्मक कार्यले मात्र अपेक्षित रूपमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण हुन नसक्ने हुँदा भ्रष्टाचार हुनै नदिने निरोधात्मक कार्यहरू र भ्रष्टाचारविरुद्ध सचेतना फैलाउने प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरूलाई आयोगले निरन्तरता दिएको छ ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रणको निरोधात्मक रणनीति अन्तर्गत आयोगले भ्रष्टाचारको जोखिमपूर्ण क्षेत्र तथा विद्यमान पद्धतिका कमजोरी र भ्रष्टाचारका प्रमुख कारणहरूको पहिचानमा जोड दिएको छ ।

स्थानीयस्तरमा हुने भ्रष्टाचार न्यूनीकरण र निरोधका लागि सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूलाई अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको छ । निजहरूले अनियमितता र भ्रष्टाचारका विषयमा परेका उजुरीहरूका सम्बन्धमा प्रारम्भिक छानवीन गरी तामेलीमा राख्न वा विस्तृत अनुसन्धान गर्न सम्बन्धित कागजात सहित आधार र कारणसमेत खुलाई आयोगको सम्बन्धित कार्यालय मार्फत आयोग समक्ष पठाउनु पर्ने गरी व्यवस्था गरिएको छ ।

स्थानीय तहका उजुरीहरू एकमुष्टरूपमा स्थानीय तहमै गएर हेर्नका लागि विशेष टोली परिचालन गरिएको छ । यसबाट भ्रष्टाचार विरुद्धको छानविन, अनुसन्धान तथा तहकिकातलाई परिणाममुखी बनाउन सहज भएको छ ।

सार्वजनिक निकायहरूमा कार्य संचालन कार्यविधि (Standard Operational Procedures) तयार गर्न लगाउने र कार्यसम्पादन दिग्दर्शन, कार्यविधि वा विनियम बनाई कार्यसम्पादनलाई सरलीकरण गर्न लगाउने विषयमा पनि आयोगले सुझावहरू दिंदै आएको छ ।

आयोगले भ्रष्टाचारविरुद्ध नागरिक समाजसँग सहकार्य अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले प्रत्येक प्रदेशका २/२ वटा गरी १४ जिल्लामा भ्रष्टाचारविरुद्धको नागरिक निगरानी संस्था (Citizen Jury) गठन गरी भ्रष्टाचार विरुद्धको अभियानमा नागरिक समाजको सहभागिता बढाउन शुरु गरेको छ । भ्रष्टाचारविरुद्ध अन्तरनिकाय समन्वय वृद्धि गर्ने उद्देश्यले आयोग र सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागबीच भएको समझदारी अनुसारका कार्यहरू शुरु भएका छन् ।

यस अवधिमा नेपाल सरकारका विभिन्न निकयहरूलाई आयोगले प्रेषित गरेका सुझावहरू निम्नानुसार छः

क. कृषि योग्य जग्गाको खण्डीकरण नियन्त्रण सम्बन्धी सुझावहरू

भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयबाट कृषियोग्य जग्गाको खण्डीकरण नियन्त्रण गर्ने सम्बन्धमा पटक-पटक निर्णय भई मातहतका कार्यालयहरूमा निर्देशन जारी गरिएको देखिएकोमा आयोगले हाल जग्गा कित्ताकाटको सम्बन्धमा देहाय बमोजिमका समस्या/जटिलताहरू महशुस गर्यो ।

१. कृषि क्षेत्रको वर्गीकरण गर्नका लागि हाल अस्तित्वमा रहेको प्राविधिक समितिको काम कारबाही र भूमिकाको सम्बन्धमा समेत आयोगमा पटक पटक उजूरी एवम् गुनासो पर्ने गरेको,
२. मन्त्रालयको निर्णयमा कृषियोग्य जग्गाको मात्र खण्डीकरण नियन्त्रण गर्ने भनिए तापनि जनमानसमा भने सबै प्रकारका जग्गाको कित्ताकाट रोक्का गरिएको हो भन्ने भ्रम अद्यापि कायम रहेको देखिएको,
३. मन्त्रालयको निर्णयमा एक आर्थिक वर्षमा एउटा कित्ता एकपटक मात्र कित्ताकाट गर्न पाउने व्यवस्था रहे तापनि सो बारेमा सर्वसाधारणलाई सम्बन्धित निकायबाट सही सूचना दिने तथा सु-सूचित गराउने कार्य भए-गरेको नदेखिएको,
४. सर्वसाधारणको पुख्र्यौली घरजग्गा विक्री वितरण गर्नका लागि समेत कित्ताकाट रोक्का रहेको बहाना बनाएर हैरानी दिने तथा नियमानुसार कित्ताकाट गर्न मिल्ने जग्गाको सम्बन्धमा समेत आर्थिक अनियमितता हुने गरेको देखिएको,
५. कृषियोग्य जग्गाको खण्डीकरण नियन्त्रण गर्ने मन्त्रालयको प्रमुख उद्देश्य भए तापनि उद्देश्य अनुरूप जग्गाको खण्डीकरण रोकिएको नदेखिएको,
६. जग्गा खण्डीकरण गर्ने प्रयोजनकै लागि उही अंशियारहरूको पटक पटक अंशवण्डा गर्ने गरेको उजूरी तथा गुनासोहरू समेत आयोगसमक्ष आउने गरेको तथा एउटै परिवारका सदस्यहरूबीचमा जग्गा कित्ताकाट गर्नकै लागि समेत नक्कली अंशवण्डा/भर्पाई गर्ने गरेको देखिँदा पारिवारिक विखण्डन, कलह आई सामाजिक विकृति पैदा हुनसक्ने देखिएको,

७. अड्डा अदालतमा नक्कली/बनावटी मुद्दा मामिला खडा गरी मिलापत्रको नाममा समेत कित्ताकाट गर्ने प्रवृत्ति मौलाई अदालतमा अनावश्यक मुद्दा मामिलाको अत्यधिक चाप पर्ने गरेको देखिएको,
८. वास्तविक रूपमा नै जग्गा विकास गर्नको लागि स्थापना भई ईजाजत प्राप्त गरी तोकिएको मापदण्ड पूरा गरेका व्यक्ति, संस्था वा कम्पनीको करोडौंको लगानी निष्क्रिय (Idle) रही वित्तीय तरलतामा समेत नकारात्मक प्रभाव पारेको देखिएको,
९. एकातर्फ उद्देश्य अनुरूप कृषियोग्य जग्गाको खण्डीकरण नरोकिएको, अर्कोतर्फ अत्यावश्यक अवस्थामा समेत जग्गाको कित्ताकाट गर्नको लागि सर्वसाधारणले लाखौं रकम कर्मचारीहरु समेतलाई गैरकानुनी कमिसनको रूपमा बुझाउनु परेकोले नापी तथा मालपोत कार्यालयहरुमा झनै भ्रष्टाचार मौलाएको भन्ने समेतका उजूरीहरु आयोगमा पटक पटक पर्ने गरेको,
१०. मन्त्रालय मातहतका कार्यालयहरु बीचमा मन्त्रालयको निर्देशन अनुरूप खण्डीकरण नियन्त्रण गर्ने निर्णयको कार्यान्वयनमा कार्यविधिगत एकरूपता आएको समेत नदेखिएको।

मुलुकको वैज्ञानिक भूमि व्यवस्थापन गर्नका लागि जमिनको वस्तुगत वर्गीकरण, जग्गा प्रशासनमा सुशासन कायम गर्न र जग्गाको समुचित तथा महत्तम उपयोगद्वारा भूमिको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउनको लागि भूमि व्यवस्थापनको सन्दर्भमा समसामयिक, वस्तुनिष्ठ, स्पष्ट र कार्यान्वयनयोग्य कानुनी संरचना नरहेको, मन्त्रालयको कृषियोग्य जमिनको खण्डीकरण नियन्त्रण गर्ने सम्बन्धको यसअघिको मन्त्रालयको निर्णयको उद्देश्य अनुरूपको प्रभावकारिता नदेखिई झनै जटिलता र अनियमितताहरुले प्रश्रय पाएको, सर्वसाधारणले हैरानी पाउने गरेको तथा सम्मानित सर्वोच्च अदालतको मिति २०७४।११।०२ को आदेश पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको नदेखिएको अवस्थामा वैज्ञानिक भूमि व्यवस्थापन तथा जग्गा प्रशासनका क्षेत्रमा सुशासन कायम गरी त्यसबाट मुलुकले महत्तम लाभ प्राप्त गर्नका लागि समेत भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय समेतलाई अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २८ को उपदफा (१) को देहाय खण्ड (ख) बमोजिम देहायका सुझाव लेखी पठाउने भनी आयोगबाट मिति २०७७।०३।०५ मा निर्णय भएको छ।

सुझाव

भूमिको वर्गीकरण, समुचित उपयोग र प्रभावकारी व्यवस्थापनको माध्यमबाट अधिकतम र दिगो लाभ हासिल गर्ने उद्देश्यका साथ भू-उपयोग ऐन, २०७६ समेत जारी भइसकेको, भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ को संशोधन भइसकेको तथा भूमिको वैज्ञानिक वर्गीकरणको लागि आवश्यक पर्ने भू-उपयोग वर्गीकरण नक्सा/डाटा (Parcel Based Land Use Zoning) समेत अधिकांश स्थानीय तहको लागि तयार भइसकेको परिप्रेक्ष्यमा अझै पनि दशकौंअघि गरिएको साविक नापी र पुनः नापी बमोजिम तयार गरिएका क्षेत्रीय किताबमा उल्लेखित

जग्गाको किसिम र वर्गका आधारमा नै जग्गाको वर्गीकरण गरी कित्ताकाट रोक्ने वा खोल्ने सम्बन्धमा निर्णय हुनु औचित्यपूर्ण र वैज्ञानिक समेत नहुने हुँदा भूमिको वैज्ञानिक व्यवस्थापनका सम्बन्धमा जारी भएका प्रचलित कानूनहरू समेतलाई मध्यनजर गरी हालसम्म तयार भएका भू-उपयोग वर्गीकरण नक्सा डाटा समेतको आधारमा जग्गाको खण्डीकरण नियन्त्रणका सम्बन्धमा यसअघि जग्गाको खण्डीकरण नियन्त्रण गर्नको लागि कित्ताकाट रोक्का गर्ने गरी मन्त्रालयबाट भएको निर्णयबाट माथि प्रकरण प्रकरणमा विवेचना गरेवमोजिमका समस्याहरू सिर्जना भएकोले सोको निराकरणका लागि मन्त्रालयबाट जग्गाको कित्ताकाट रोक्का गरी खण्डीकरण नियन्त्रण गर्ने सम्बन्धमा भए-गरेका निर्णयहरूमा आवश्यक पुनरावलोकन गरी कित्ताकाट खुल्ला गर्नेतर्फ आवश्यक व्यवस्था मिलाउने।

२.३ भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा आयोगबाट भएको प्रवर्द्धनात्मक कार्यको विवरण:

आयोगले भ्रष्टाचारविरुद्ध सचेतना फैलाउने प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू अन्तर्गत भ्रष्टाचार नियन्त्रणसम्बन्धी अन्तरक्रिया, छलफल र गोष्ठी तथा विद्यालय अनुशिक्षण लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गरिरहेको छ ।

क. "सुशासन सवाल" टेलिभिजन कार्यक्रम

आयोग र नेपाल टेलिभिजनसंगको सहकार्यमा यस आ. व. को श्रावण महिना देखिनै निरन्तर रूपमा *सुशासन सवाल* नामको साप्ताहिक टेलिभिजन कार्यक्रम *हरेक मंगलवार साँझ ७:२५* मा प्रसारण भैरहेको छ । गत आ.व. २०७६/७७ मा नेपाल टेलिभिजनबाट ५२ वटा टेलिभिजन श्रृंखला प्रसारण भैसकेको र उक्त श्रृंखलाहरू आयोगको फेसबुक [NepalCIAA](#), टुइटर [@ciaa_nepal](#) र युट्यूब च्यानलबाट समेत यथासमयमा प्रत्यक्ष प्रसारण हुँदै आएको छ ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा आयोगको भूमिका समेटिएको डकुमेन्ट्री तयार गर्ने, पत्रपत्रिका तथा एफ.एम. रेडियो समेतबाट सन्देशमूलक सूचनाहरू प्रकाशन र प्रसारण गर्ने, ब्रोसर एवम् पोष्टर र पम्प्लेट जस्ता सामग्रीको छपाइ तथा वितरण गर्ने र नियमित रूपमा भ्रष्टाचारविरुद्धका महत्वपूर्ण लेख रचनाहरू समावेश भएका पुस्तिकाहरू प्रकाशन गर्ने कार्य हुँदै आएका छन् ।

आयोगले भ्रष्टाचार विरुद्धका राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय दिवसहरूलाई उल्लास र विशेष भव्यताका साथ सम्पन्न गर्ने अभ्यासलाई निरन्तरता दिँदै आएको छ । यस अवसरमा आयोगले आ.व. २०७६/७७ मा विद्यार्थीहरूबीच देश व्यापी कविता तथा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता आयोजना गरी दुवै स्पर्धामा प्रमथ हुनेलाई २५/२५ हजार रूपैयाँ सहित

५/५ जनालाई पुरस्कृत गरियो । यसै गरी आयोगमा कर्मचारीहरूमध्येबाट २ जनालाई ताम्रपत्रसहित जनही नगद रू. २५ हजार राशीको उत्कृष्ट अनुसन्धानकर्ता पुरस्कार, १३ जनालाई ताम्रपत्रसहित जनही नगद रू. २० हजार राशीको उत्कृष्ट अख्तियार सेवा पुरस्कार, २० जनालाई प्रमाणपत्रसहित जनही नगद रू. २० हजार राशीको अख्तियार सेवा पुरस्कार र ३१ जनालाई प्रशंसापत्रसहित जनही नगद रू. ५ हजार राशीको पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो ।

आयोगका माननीय प्रमुख आयुक्त एवं आयुक्तहरू विभिन्न जिल्लाहरूमा हुने भ्रष्टाचार नियन्त्रण एवं सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी छलफल अन्तर्क्रिया कार्यक्रमहरूमा सहभागी हुदै आउनु भएकोमा कोभिड-१९ को विश्वव्यापी महामारीको कारणले नेपाल सरकारले २०७६ साल चैत्र ११ गते देखि बन्दाबन्दी गरेको र त्यसपछि पनि यसको नकरात्मक प्रभाव कायमै रहेकोले गर्दा गत आ.व. को उक्त चौथो त्रैमासिक अवधिमा यस सम्बन्धी कुनैपनि कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुन सकेनन् ।

२.४ आयोगबाट भएको संस्थागत क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यको विवरण:

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आफ्नो चालु संस्थागत रणनीतिक योजनामा दण्डात्मक, निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक रणनीतिक स्तम्भका अतिरिक्त नयाँ रणनीतिक स्तम्भको रूपमा आयोगको संस्थागत सुशासनको सुदृढीकरण र क्षमता अभिवृद्धिलाई अङ्गीकार गरिएको छ । यस अन्तर्गत आयोगको संगठनात्मक संरचना, विधि, पद्धति, स्रोतसाधन सहित संस्थागत क्षमता सुदृढ गर्ने र भ्रष्टाचार विरुद्धको कानूनी र संस्थागत दायरा फराकिलो बनाउने नीति आयोगले अवलम्बन गरेको छ । यस अनुसार आयोगको भौतिक पूर्वाधारदेखि संस्थागत सुधार र जनशक्तिको क्षमता विकासका कार्यलाई आयोगले जोड दिएको छ । भ्रष्टाचार नियन्त्रण कार्यमा विद्यमान रहेका चुनौतीहरूको सामना गर्न आयोगले आफ्नो कार्यसम्पादन थप व्यावसायिक बनाउँदै लगेको छ । आयोगको अनुसन्धान र अभियोजनलाई थप बस्तुपरक र प्रभावकारी बनाउनका लागि मुद्दा महाशाखा प्रमुखको नेतृत्वमा अनुसन्धान पूर्णता समिति र अर्का एक जना सह-महान्यायाधीवक्ताको नेतृत्वमा आरोप-पत्र सुधार समितिहरू गठन गरी सक्रिय बनाइएको छ । बहूदो उजुरीको संख्या र नयाँ शैलीमा हुने भ्रष्टाचारको अनुसन्धान गर्न डिजिटल फरेन्सिक ल्याब, इन्जिनियरिङ ल्याब र अफिस अटोमेसनजस्ता प्रविधि प्रयोगमा ल्याइएको छ । यसका साथै आयोगले विशेष निगरानी तथा द्रुत कारवाही (Rapid Action Taskforce) टोली परिचालन गर्दै आएको छ । उजुरी गर्नमा सहजताका लागि आयोगको हटलाइन

१०७, इमेल ujuri@cicaa.gov.mp का अतिरिक्त मोबाइल एप निर्माण गरेको तथा फेसबुक, टुइटर लगायत सामाजिक सञ्जालबाट समेत उजुरी प्राप्तगरी ग्रहण गर्ने गरिएको छ । आयोगले गरेका संस्थागत क्षमता विकाससंग सम्बन्धित उल्लेखनीय कार्यहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

क. आयोगको उच्च कार्यसम्पादन लागि प्रमुख आयुक्तज्यूबाट कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद सहितको निर्देशन

आ.व. २०७६/७७ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको ३० वर्षे इतिहासमा नै सबैभन्दा बढि भुद्धा दायर भएको वर्षको रूपमा रह्यो । यस आ.व. आयोगले ४४१ वटा मुद्दाहरू विपेश अदालत समक्ष दायर गर्यो । यस अवसरमा आयोगको प्राङ्गणमा आयोगका माननीय प्रमुख आयुक्तज्यू माननीय आयुक्तज्यूहरू तथा श्रीमान् सचिवज्यूको उपस्थितिमा कोभिड-१९ का कारण नेपाल सरकारले जारी गरेको स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्डलाई समेत ध्यानमा राखी धन्यवाद तथा निर्देशन कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

उक्त अवसरमा आयोगका माननीय प्रमुख आयुक्त नवीन कुमार घिमिरेज्यूले कोभिड १९ को प्रकोपका वावजुद आयोगले आ.व. २०७६/७७ मा इतिहासमा नै सबैभन्दा धेरै मुद्दा दायर गरी अधिल्लो वर्षको तथ्याङ्कलाई समेत उछिन्न सफल भएकोमा माननीय आयुक्तज्यूहरू, श्रीमान् सचिवज्यू लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिँदै आगामी दिनमा पनि भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा उच्च मनोबलका साथ कार्य गर्न निर्देशन दिनुभयो ।

सोही अवसरमा बोल्दै आयोगका माननीय आयुक्त डा. गणेशराज जोशीज्यूले भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको समूहिक प्रायसबाट मात्र यो किसिमको सफलता हासिल गर्न सकिएको बताउनु हुँदै यसका लागि आयोगमा कार्यरत सबै श्रेणी र पदका कर्मचारीहरू सबैको सक्रिय भूमिका रहेको स्मरण गराउनुभयो । सोही कार्यक्रममा आयोगका माननीय आयुक्त डा. सावित्री थापा गुरुडज्यूले कोभिड-१९ को जोखिमका बीचपनि कर्मचारीहरू आयोगमा उपस्थित भई उच्च मनोबलका साथ यो किसिमको कार्यसम्पादन गर्नु प्रशंसा योग्य रहेको बताउँदै आगामी दिनमा पनि भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा यसैगरी सक्रियताका साथ काममा खटिनुहुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । सोही कार्यक्रममा बोल्दै आयोगका सचिव श्रीमान् सुरेश अधिकारीज्यूले कर्मचारीहरूले उच्च मनोबलका साथ आयोगको काममा लाग्न निर्देशन दिँदै कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहित गर्न र अनुसन्धान कार्यमा स्रोत र साधनको उपलब्ध गराउन आयोगले प्रथमिकता दिने बताउनु भएको थियो ।

ख. आयोगको अनुसन्धान तथा अभियोजनको काममा विज्ञान प्रविधिको उपयोग

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले कार्यालयको काम चुस्त बनाउनका लागि स्वचालित कार्यालय संचालन प्रणाली (Office automation) शुरू गरेको छ भने भ्रष्टाचार सम्बन्धी अपराधमा

अनुसन्धान तथा अभियोजनको कार्य वस्तुपरक तथा वैज्ञानिक बनाउनको लागि विज्ञान तथा प्रविधिको प्रयोगलाई थप सुदृढ बनाउदै आइरहेको छ । यसका लागि आयोगमा स्थापना भएको पोलिग्राफ परीक्षण प्रयोगशालाले सेवा आरम्भ गरिसकेको छ । डिजिटल फोरेन्सिक ल्याब आयोगको केन्द्रीय कार्यालय टङ्गालमा तथा इञ्जिनियरिङ्ग प्रयोगशाला आयोगको केन्द्रीय कार्यालय टङ्गालका साथै आयोगको कार्यालयहरू नेपालगञ्ज र बर्दिवासमा स्थापना गरिएको छ । गत आ.व. २०७६/७७ को चौथो त्रैमासिक अवधिमा ५९ वटा पोलिग्राफ परीक्षण भएको छ भने आ.व. २०७६/७७ मा जम्मा ३९१ वटा परीक्षण भएका छन् । यसैगरी आवश्यकता र औचित्यको आधारमा इञ्जिनियरिङ्ग प्रयोगशाला र फोरेन्सिक ल्याबको पनि प्रयोग शुरु भैसकेको छ ।

३. आयोगमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको सचिवमा नेपाल सरकारका राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको सचिव रहने व्यवस्था छ । नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्को मिति २०७७।०१।०८ को निर्णयबाट स्वीकृत भई कायम भएको दरबन्दी तेरिज वमोजिम आयोगको केन्द्र टंगालमा बाह्रवटा महाशाखाहरू सहित ५१२ जनाको दरबन्दी कायम भएको छ । त्यसैगरी मातहत आयोगको कार्यालय ७ वटा र १ सम्पर्क कार्यालय (बुटवलको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगन्ज) मा जम्मा ४७८ जनाको दरबन्दी गरी आयोग अन्तर्गत देहायअनुसार कुल ९९० जना कर्मचारी दरबन्दी रहेको छ ।

श्रेणी/कार्यालय	टंगाल	इटहरी	बर्दिवास	हेटौडा	पोखरा	बुटवल	नेपालगंज	सुर्खेत	कंचनपुर	जम्मा
रा.प. विशिष्ट	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१
रा.प.प्रथम	१३	१	१	१	१	१	०	१	१	२०
रा.प.द्वितीय	६४	४	४	४	४	४	१	४	४	९३
रा.प.तृतीय	१०७	१७	१८	१७	१५	१५	८	१७	१५	२२९
अधिकृतस्तर	१८५	२२	२३	२२	२०	२०	९	२२	२०	३४३
रा.प.अनं. प्रथम	११८	१७	१७	१७	१७	१४	१३	१६	१७	२४६
रा.प.अनं. द्वितीय	२४	४	४	४	४	२	३	२	४	५१
रा.प.अनं. तृतीय	२६	४	४	४	४	३	२	४	४	५५
रा.प.अनं. चतुर्थ	६४	७	७	७	७	६	४	७	७	११६
श्रेणी विहिन	९५	११	११	११	११	१०	९	१०	११	१७९
सहायकस्तर	३२७	४३	४३	४३	४३	३५	३१	३९	४३	६४७
जम्मा	५१२	६५	६६	६५	६३	५५	४०	६१	६३	९९०

आयोगको कार्यालय टंगाल र अन्तर्गत कार्यालयमा साविकमा ९२७ स्वीकृत दरबन्दी रहेकोमा नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७७।०१।०८ को निर्णयबाट अत्यावश्यक ६८ पद थप सिर्जना र अनावश्यक ५ पद खारेज भई हाल उक्त ९९० को दरबन्दी कायम हुन आएको छ। आयोगमा उपरोक्त अनुसारको स्वीकृत दरबन्दीमा स्थायी कर्मचारीका अतिरिक्त केही दरबन्दीमा करार सेवा अन्तर्गतको जनशक्तिबाट समेत सेवा प्रवाह हुँदै आएको छ । जसअनुसार कम्प्युटर अपरेटर, हलुका सवारी चालक, कार्यालय सहयोगी पदमा गरी आयोगमा जम्मा ४५ जना व्याक्तिहरु करारमा कार्यरत रहेका छन् ।

४. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवारसम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को वजेट विनियोजन र गत २ वर्षको खर्चको विवरण देहाय अनुसार छः

क्र.स.	वजेट उप-शीर्षक	आ.व.२०७६/७७ वार्षिक विनियोजित बजेट रू.	आ.व.२०७६/७७ को जम्मा खर्च रू.	आ.व.२०७५/७६ को जम्मा खर्च रू.
१	चालु खर्च (२०६००००१३)	८६,००,०००	६०,६०,५००	३४,७२,८९०
२	चालु खर्च (२०६०००११३)	५९,८६,६५,०००	४६,९०,७८,७९०	५९,८९,३२,०४०
३	पुँजीगत २०६०००११४	१२,३६,४०,०००	४,८७,२३,३२०	१९,०९,६८,२४०
४	संचित विदा ६०१०००१३३	-	६४,३०,४२०	९२,२६,१३०
५	औषधी उपचार ६०१०००१६३	-	६२,९७,४००	८९,६८,८३०
	जम्मा	७३,०९,०५,०००	५३,६५,९०,४३०	७३,०७,६८,१३०

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अन्तिममा पेशकी रकम रू. १,०३,७३,०००/- फछ्यौट हुन बाँकी रहेको देखिन्छ ।

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को धरौटीको विवरण देहायअनुसार छः

क्र.स.	विवरण	रकम रू.
१	गत आ.व. २०७६/७७ को मौज्दात रकम रू.	३,००,३४,२७९.५६
२	गत आ.व. २०७६/७७ मा प्राप्त आम्दानी रकम रू.	९०,६६,१०९.९४
३	गत आ.व. २०७६/७७ मा धरौटी फिर्ता रकम रू.	६६,५७,५५६.८०
४	जम्मा बाँकी मौज्दात रकम रू.	३,२४,४२,८३२.७०

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को राजश्व आम्दानीको विवरण देहायअनुसार छः

क्र.स.	विवरण	रकम रू.
१	सरकारी सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्त आम्दानी	६३,५६५.००
२	विद्युत सेवा शुल्क	१,०६,१८२.००
३	न्यायिक दस्तुर	११५.००
४	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२,००,९१५.००
५	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	१०,०००.००
६	बेरूजु	२,०५,६०,१७४.००
७	गत वर्षको नगद मौज्दात	३९,९७,०००.००
	जम्मा	२,४९,३७,९५१.००

५. सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सूचना दिएको विषय

यस आयोगमा गत आ.ब. २०७६/७७ मा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएअनुसार सूचना माग गरिएका जम्मा २६३ वटा निवेदन परेको र उक्त निवेदन उपर कारबाही हुँदा २०५ वटा निवेदनका निवेदकले माग गरे बमोजिम सूचना प्राप्त गरेको अवस्था छ । उक्त निवेदनहरू मध्ये ५६ वटा निवेदन असम्बन्धित ब्यक्तिले असम्बन्धित विषयमा सूचना माग गरेको पाइएकोले सूचना उपलब्ध गराउन सकिएन । यसैगरी गत आ.ब. २०७६/७७ को चौथो त्रैमासिक अवधि (बैशाख-असार) मा यस आयोगमा सूचनाको माग गरी २९ वटा निवेदन परेकोमा २० वटा निवेदन उपर कारबाही गरी सूचना उपलब्ध गराइएको, असम्बन्धित ब्यक्तिले असम्बन्धित विषयमा सूचना माग गरेको पाइएको ९ वटा निवेदनका निवेदकलाई सूचना उपलब्ध गराउन नसकिएको र बाँकी २ वटा निवेदन चालु आ.ब. मा जिम्मेवारी सरिआएको अवस्था छ ।

क्र.स.	विवरण	प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	जम्मा
१	सूचना माग गरी परेका निवेदन संख्या	३४	११४	८६	२९	२६३
२	अगाडिको बाँकी सारेको	-	९	१	२	-
३	सूचना प्राप्त गर्नेको संख्या	२५	९१	६९	२०	२०५
४	सूचनाका लागि असम्बन्धित निवेदन संख्या	०	३१	१६	९	५६
५	बाँकी	९	१	२	२	२
	जम्मा कारबाही	२५	१३१	८६	३१	२६१

यसका अतिरिक्त सूचना अधिकारीले उपलब्ध गराएको सूचना उपर चित नबुझाई आयोगका श्रीमान् सचिवज्यू समक्ष ४ वटा पुनरावेदन निवेदन परेकोमा श्रीमान् सचिवज्यूबाट ४ वटा निवेदन उपर आदेश पर्चा खडा गरी भएको निर्णय निवेदकहरूलाई जानकारी गराइएको थियो ।

यसका साथै गत आ.व. २०७६/७७ मा आयोग समक्ष सूचना माग गर्नका लागि संलग्न गर्नुपर्ने आवश्यक कागजात सहितको निवेदनको ढाँचा निश्चित गरी यस आयोगको वेवसाइटमा प्रकाशन गरिएको छ । सूचना माग गर्ने निवेदकहरूले आयोगका अन्य इ-मेलका अतिरिक्त suchana@cicaa.gov.np भन्ने ईमेलमा सिधै उक्त ढाँचा बमोजिमको सूचना मागको निवेदन पठाउन सक्ने र यसरी सूचना मागको निवेदन पठाउँदा उक्त निवेदन साथ आवश्यक कागजात संलग्न गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यसका अतिरिक्त आयोग समक्ष सूचना माग गर्ने निवेदकलाई छिटो छरितो सूचना उपलब्ध गराउने कार्यका लागि आयोगमा सूचना सम्बन्धी आन्तरिक मेमोको ढाँचा तयार गरी लागू गरिएको छ ।

खण्ड-२

आ. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको सामान्य परिचय

१. आयोगको स्वरूप र प्रकृति

नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी सुशासन प्रबर्द्धन गर्नको लागि नेपालको संविधानको भाग २१, धारा २३८ मा संवैधानिक निकायको रूपमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको व्यवस्था गरिएको छ । जस अनुसार आयोगमा प्रमुख आयुक्त र अन्य चारजना आयुक्तहरू रहनेछन् । प्रमुख आयुक्तले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको अध्यक्ष भै काम गर्ने व्यवस्था छ । राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषदको सिफारिसमा प्रमुख आयुक्त र आयुक्तको नियुक्ति गर्ने प्रावधान छ । आयोगका प्रमुख आयुक्त र आयुक्तको पदावधी नियुक्तिको मितिले छ वर्षको हुनेछ । प्रमुख आयुक्त र आयुक्त ६५ वर्षको उमेरसम्म पदमा बहाल रहन सक्ने व्यवस्था रहेको छ ।

संविधानको धारा २३९ ले सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानून बमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्न अन्य व्यक्ति उपर कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वा गराउन सक्ने व्यवस्था छ ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका पदाधिकारीहरू

माननीय प्रमुख आयुक्त	श्री नवीनकुमार घिमिरे
माननीय आयुक्त	डा. गणेशराज जोशी
माननीय आयुक्त	डा. सावित्री थापा गुरुङ

आयोगको केन्द्रीय कार्यालय, टंगाल, काठमाडौंमा रहेको छ । आयोग मातहत देहायका ७ वटा कार्यालयहरू र एउटा सम्पर्क कार्यालय रहेकाछन् ।

सि. नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालयको फोन नं.	फ्याक्स नं.
१.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, टङ्गाल, काठमाडौं	हट लाइन नं. १०७ ०१५२६२१५१	०१-५२६२१२८ ०१५२६२१०४

सि. नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालयको फोन नं.	फ्याक्स नं.
२.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, ईटहरी	०२५-५८६९७०	०२५-५८५६००
३.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बर्दिवास	०४४-५५०६८६	०४४-५५०५३९
४.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, हेटौंडा	०५७-५२९७४४	०५७-५२०३६९
५.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, पोखरा	०६९-५४०४५९	०६९-५४०४५२
६.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बुटवल	०७९-५४०८३७ ०७९-५४००३९	०७९-५४०८२३
	क. बुटवलको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगन्ज	०८९-५५०६२६, ०८९-५५०६२७	०८९-५५०४२६
७.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, सुर्खेत	०८३-५२९९६० ०८३-५२३९७८	०८३-५२३८८४
८.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, कञ्चनपुर	०९९-५२४२६३ ०९९-५२९९९७	०९९-५२२७९५

४. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

नेपालको संविधानको भाग २९ को धारा २३९ बमोजिम "(१) कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अख्तियारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले कानून बमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

तर यस संविधानमा छुट्टै व्यवस्था भएको पदाधिकारी र अन्य कानूनले छुट्टै विशेष व्यवस्था गरेको पदाधिकारीको हकमा यो उपधारा लागू हुने छैन ।

(२) धारा १०९ बमोजिम महाभियोग प्रस्ताव पारित भई पदमुक्त हुने व्यक्ति, न्याय परिषदबाट पदमुक्त हुने न्यायाधीश र सैनिक ऐन बमोजिम कारबाही हुने व्यक्तिका हकमा निज पदमुक्त भइसकेपछि संघीय कानून बमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन सकिनेछ ।

(३) उपधारा (१) वा (२) बमोजिम भएको अनुसन्धानबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानून बमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा अख्तियार दुरुपयोग

अनुसन्धान आयोगले त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्न अन्य व्यक्ति उपर कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

(४) उपधारा (१) वा (२) बमोजिम भएको अनुसन्धानबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिको काम कारवाही अन्य अधिकारी वा निकायको अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने प्रकृतिको देखिएमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आवश्यक कारवाहीका लागि सम्बन्धित अधिकारी वा निकाय समक्ष लेखी पठाउन सक्नेछ ।

(५) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले अनुसन्धान गर्ने वा मुद्दा चलाउने आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारमध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार प्रमुख आयुक्त, कुनै आयुक्त वा नेपाल सरकारको अधिकृत कर्मचारीलाई तोकिएको शर्तको अधिनमा रही प्रयोग तथा पालन गर्ने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(६) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्यविधि संघीय कानून बमोजिम हुनेछ । त्यसैगरी संविधानको धारा २९३ मा संवैधानिक निकायको काम कारवाहीको अनुगमन संसदीय समितिबाट हुने व्यवस्था रहेको छ भने धारा २९४ मा आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन राष्ट्रपति समक्ष बुझाउने सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ ले आयोगलाई अनुसन्धान गरी अभियोजन गर्ने कार्यको अतिरिक्त कानुनी राज्यको अवधारणा अनुरूप सुशासन कायम गर्न र सार्वजनिक सेवामा प्रभावकारिता ल्याउनका लागि आवश्यक हुने सुधारात्मक कार्यहरू गर्ने थप दायित्व समेत सुम्पेको छ । जस अन्तर्गत आयोगबाट निम्न कार्यहरू सम्पादित हुने गरेको छन्:

- विद्यमान ऐन, नियम वा प्रचलनमा त्रुटि भए सुधार गर्न सुझाव दिने
- अनुसन्धान तहकिकातको क्रममा न्यायिक हिरासतमा राख्ने र धरौटी वा जमानत लिई वा नलिई तारिखमा राख्ने वा छाड्ने ।
- भ्रष्टाचारलाई रोकथाम गर्ने उद्देश्यले निरोधात्मक एवं प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू गर्ने ।
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले स्थापित राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग समन्वय, आपसी सहयोग र सम्बन्ध सुदृढ गर्ने ।
- आवश्यकतानुसार सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ वा विशिष्टीकृत सेवा प्राप्त गर्ने ।

२.१ संस्थागत रणनीतिक योजना (आ.व. २०७६/७७ - २०८०/८१)

आयोगको ६ बर्षे संस्थागत रणनीति (सन् २०१४-२०१९) चालु आ.व. २०७६/७७ मा सम्पन्न भएको छ । साथै चालु आ.व. २०७६/७७ बाट नै लागू भएको आयोगको नयाँ संस्थागत रणनीतिक योजना (आ.व. २०७६/७७ - २०८०/८१) मिति २०७६ मंसिर २३ गते सार्वजनिक भई मिति २०७६ पुस १६ गतेबाट कार्यान्वयनमा आएको छ । आयोगको यस पञ्चवर्षीय योजनाको दूरदृष्टि, लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीतिहरू देहाय अनुसार रहेको छ ।

२.१.१ **दूरदृष्टि:** भ्रष्टाचारमुक्त र सदाचारयुक्त समाज निर्माण ।

२.१.२ **लक्ष्य:** राष्ट्रिय विकास र सार्वजनिक सेवामा जनताको सरल/सहज पहुँच हुने गरी भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने ।

२.१.३ **उद्देश्य:** आयोगको संस्थागत सुदृढीकरण, निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक र उपचारात्मक विधि मार्फत भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने ।

माथि उल्लेखित दूरदृष्टि, लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्त गर्न योजनाले निम्नानुसारका महत्वपूर्ण ४ वटा रणनीतिहरू, १२ वटा नीतिहरू र सो अन्तर्गत ६६ वटा कार्यनीति अंगिकार गरेको छ ।

२.१.४ रणनीतिहरू

१. भ्रष्टाचारजन्य कार्यको पहिचान, अनुसन्धान र अभियोजन प्रभावकारीरूपमा गर्ने ।
२. कानूनी र संगठनात्मक संरचनाको सुदृढीकरण एवं परिचालन गर्दै भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा सम्बद्ध पक्षहरूलाई जिम्मेवार बनाउने ।
३. सरोकारवाला पक्षहरूका बीचमा चेतना, समन्वय संजाल र ऐक्यवद्धता अभिवृद्धि गर्ने ।
४. आयोगको संस्थागत सुशासनको सुदृढीकरण र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

२.१.५ आयोगका नीतिहरू

१. आधुनिक प्रविधिको उपयोगबाट अनुसन्धान र अभियोजन पद्धतिलाई बस्तुनिष्ठ र विश्वसनीय बनाउने ।
२. भ्रष्टाचार निगरानी प्रणाली (Corruption Watch System) को विकास गरी अनुसन्धान एवं निगरानी गर्ने ।
३. भ्रष्टाचारसँग सम्बन्धित सबै किसिमका सूचना व्यवस्थापन तथा इन्टेलिजेन्स संयन्त्र (Information Management and Intelligence Mechanism) सुदृढ गर्ने ।

४. भ्रष्टाचारसम्बन्धी मामलाहरूको प्राथमिकीकरण गरी अनुसन्धान र अभियोजन गर्ने ।
५. नीतिगत तथा संस्थागत भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्न विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय, साझेदारी तथा सहकार्य गर्ने ।
६. सार्वजनिक निकायहरूलाई भ्रष्टाचार विरुद्ध उत्तरदायी बनाउँदै सशक्तीकरण गर्ने ।
७. भ्रष्टाचार निवारणसम्बन्धी विषयमा नवीनतम खोज, अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने ।
८. भ्रष्टाचारविरुद्ध राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय र सञ्जालीकरण गर्ने ।
९. भ्रष्टाचारविरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
१०. भ्रष्टाचारविरुद्ध शासनका विभिन्न पक्षको सहभागिता र प्रतिवद्धता अभिवृद्धि गर्ने ।
११. आयोगको संगठनात्मक संरचना, विधि, पद्धति, स्रोतसाधन सहित संस्थागत क्षमता सुदृढ गर्ने ।
१२. भ्रष्टाचार विरुद्धको कानूनी र संस्थागत दायरा फराकिलो बनाउने ।

५. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा

नेपालको संविधानमा सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानून बमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्न अन्य व्यक्तिहरू उपर अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले अनुसन्धान तहकिकात गरी कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने वा गराउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ ले भ्रष्टाचारको सम्बन्धमा कसैको उजुरी वा कुनै स्रोतबाट आयोगलाई प्राप्त भएको जानकारीको आधारमा आयोगले अनुसन्धान र तहकिकात गर्न वा अन्य कारवाही चलाउन सक्ने व्यवस्था रहेअनुसार भ्रष्टाचार सम्बन्धी प्राप्त हुने उजुरी आयोगका सबै कार्यालयहरूमा दर्ता गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

आयोगमा विचाराधिन अवस्थामा रहेको कुनै विषयसँग सम्बन्धित कागजात र कुनै कागजातको नक्कल नदिने गरी आयोगबाट निर्णय वा आदेश भएकोमा त्यस्तो कागजातको नक्कल उपलब्ध हुदैन । त्यसैगरी आयोगबाट हुने अनुसन्धान, तहकिकात वा अभियोजनसम्बन्धी कारवाहीलाई प्रतिकूल असर पार्ने देखिएका विषयमा कुनै सूचना उपलब्ध हुदैन ।

तर आयोगबाट मुद्दा नचल्ने तामेलीमा राख्ने निर्णय भएको विषयसँग सम्बन्धित मिसिलसंलग्न कागजातहरूमध्ये आयोगमा दिएको बयान वा आयोगको निर्णयको नक्कल माग गर्ने सम्बन्धित सरोकारवालालाई त्यस्तो नक्कल उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ ।

यसैगरी आयोगमा दर्ता गराएको कुनै उजुरी वा आयोगको कुनै कामकारवाही उपर सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम सूचना माग गर्ने सरोकारवाला नेपाली नागरिकलाई अनुसन्धान, तहकिकात वा अभियोजनसम्बन्धी कारवाहीलाई प्रतिकूल असर पार्ने गरी सूचना उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ ।

६. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

भ्रष्टाचार सम्बन्धी उजुरी दर्ता गर्नका लागि आयोगको मुल दर्ता शाखा जिम्मेवार रहन्छ । हटलाइन १०७ मा आउने उजुरीका लागि प्रहरी महाशाखाका साथै टोल फ्रि, भाइवर तथा इ-मेल मार्फत आउने उजुरीका लागि नीति तथा योजना महाशाखा जिम्मेवार रहन्छन् ।

आयोगबाट मुद्दा नचल्ने तामेलीमा राख्ने निर्णय भएको विषयसँग सम्बन्धित मिसिलसंलग्न कागजातहरूमध्ये आयोगमा दिएको बयान वा आयोगको निर्णयको नक्कल माग गर्ने सरोकारवालालाई सो नक्कल उपलब्ध गराउन आयोगको तामेली शाखाको शाखा प्रमुख जिम्मेवारी हुन्छन् ।

यसैगरी सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम सूचना माग गर्ने सरोकारवाला नेपाली नागरिकलाई सूचना उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी आयोगको सूचना समन्वय शाखा प्रमुख एवं सूचना अधिकारीको हुन्छ ।

७. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

आयोगबाट प्रदान हुने सेवाका लागि सामान्यतय कुनै शुल्क दस्तुर लाग्दैन ।

सरोकारवाला नेपाली नागरिकले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ को नियम ३७ बमोजिम नक्कल माग्न आएमा प्रति पाना रु. ५/- दस्तुर लाग्ने र निवेदन दिएको भोलीपल्ट सम्बन्धित सरोकारवाला नेपाली नागरिकले सेवा पाउन सक्दछन् ।

सरोकारवाला नेपाली नागरिकले सूचनाको हक अन्तर्गत सूचना माग्न आएमा सूचनाको प्रकृति हेरी बढीमा १५ दिनसम्मको अवधि लाग्ने तथा दश पेजसम्मको सूचना निःशुल्क प्राप्त हुने र सो भन्दा बढी भएमा प्रति पेज रु. ५/- दस्तुर लाग्दछ ।

द. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

क. उजुरी सम्बन्धी निर्णय प्रक्रिया

- आयोगमा प्राप्त सबै उजुरीहरू दर्ता पश्चात: स्क्रिनिङ्ग कमिटीमा उजुरीको सम्बन्धमा छलफल भै अनुसन्धान गर्नु पर्ने उजुरीहरू सम्बन्धित महाशाखा, आयोगका कार्यालयहरू वा नेपाल सरकारका अन्य उपयुक्त कार्यालय वा पदाधिकारीहरूमा लेखी पठाउन र तामेलीमा राख्ने उजुरीहरू तामेलीमा राखी लगत कट्टा गर्न सिफारिश भएका आधारमा आयोगबाट निर्णय हुने गर्दछ ।
- स्क्रिनिङ्ग कमिटी, महाशाखा वा मातहतका कार्यालयहरूको सिफारिसमा प्रारम्भिक छानबिन वा विस्तृत अनुसन्धान गर्ने गरी आयोगबाट निर्णय हुने गर्दछ ।
- अनुसन्धान अधिकृतको सिफारिसको आधारमा सम्मानित विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने सम्बन्धमा आयोगबाट निर्णय हुने गर्दछ ।

ख. नक्कल र सूचना लिने सम्बन्धी प्रक्रिया

- ✚ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ को नियम ३७ बमोजिम नक्कल माग गर्ने सरोकारवाला नेपाली नागरिकले सोही नियमावलीको अनुसूचि १५ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन लेखी आयोगको मूलदर्तामा दर्ता गराउनु पर्ने ।
- ✚ निवेदन साथ वादी र आरोपित व्यक्तिको नाम तथा विवरण सहित सरोकार देखिने व्यहोरा खुलाउनु पर्ने ।
- ✚ निवेदनमा कुनकुन कागजको नक्कल चाहिएको हो त्यसको विवरण खुलाउनु पर्ने ।
- ✚ सकेसम्म तामेलीमा रहेको मिसिलको तामेली नम्बर खुलाउनु पर्ने ।
- ✚ नक्कलका लागि परेको निवेदन माथि कारवाही भई नक्कल दिने निर्णय भएपछि तामेली शाखा प्रमुखले तोकिए बमोजिमको शुल्क आर्थिक प्रशासन शाखामा बुझाएको रसिद संलग्न गर्नुपर्ने ।
- ✚ नक्कलको लागि शुल्क बुझाएको दिनमा नै प्रमाणित नक्कल सरोकारवाला सेवाग्राहीले पाउने ।
- ✚ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम सूचना माग गर्ने सम्बन्धित सरोकारवाला नेपाली नागरिकले आयोगद्वारा निर्दिष्ट ढाँचा निवेदन लेखी आयोगको मूलदर्तामा दर्ता गराउनु पर्ने ।

✚ आयोगमा दिएको उजुरीको सम्बन्धमा सूचना माग गर्ने सरोकारवालाले उजुरी दर्ता नम्वर अनिवार्य रूपमा खुलाउनु पर्ने ।

ग निर्णय गर्ने अधिकारी: सूचनासँग सम्बन्धित विषयको प्रकृतिअनुसार आयोगका सचिव एवं आयोग ।

९. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी
सचिव श्री सुरेश अधिकारी ।

१०. प्रमुख, प्रवक्ता एवं सूचना अधिकारीको नाम र पद

प्रमुख:- सचिव श्री सुरेश अधिकारी

सह-सचिव एवं प्रवक्ता:- तारानाथ अधिकारी

९८५१२३३२८१

सूचना अधिकारी:- उप-सचिव गणेश बहादुर अधिकारी

९८५११८७३०८

सहायक सूचना अधिकारी:- शाखा अधिकृत रामहरि पाण्डे

९८५१०१३९५७

आयोग मातहतका ७ वटा कार्यालयहरूका (बुटवलको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगन्ज समेत) सूचना अधिकारीहरूको नाम र सम्पर्क टेलिफोन नं. देहाय अनुसार रहेको छ ।

कार्यालयको नाम	सूचना अधिकारीको नाम	सम्पर्क टेलीफोन नं.
अ.दु.अ.आ. कार्यालय, इटहरी	उप-सचिव श्री पुरुषोत्तम ढकाल	९८४९८०६४६९
अ.दु.अ.आ. कार्यालय, बर्दिवास	उप-सचिव श्री मणिराम ज्ञवाली	९८४१३६४०४३
अ.दु.अ.आ. कार्यालय, हेटौडा	उप-सचिव श्री ओम प्रकाश बराल	९८४९०१०४३४
अ.दु.अ.आ. कार्यालय, पोखरा	उप-सचिव श्री मेघनाथ रिजाल	९८४८२५६४४४
अ.दु.अ.आ. कार्यालय, बुटवल	शा.अ. सुरेश भुसाल	९८५७०६३१४६
अ.दु.अ.आ. कार्यालय, सुर्खेत	शा.अ. श्री मेघनाथ सापकोटा	९८५८०७३६६६
अ.दु.अ.आ. कार्यालय, बुटवलको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगन्ज	शा.अ. श्री लोकमणि पाण्डे	९८५८०४५७८८
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, कन्चनपुर	उप-सचिव श्री टोप बहादुर विष्ट	९८५८७५२३७७

९. संविधान, ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची

- नेपालको संविधान,
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
- भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग कार्यविधि, २०७३
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको आचार संहिता, २०७६
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- विशेष अदालत ऐन, २०५९
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

१०. तोकिए बमोजिमको अन्य विवरण

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट चालु आ.व. मा प्रकाशन भएका प्रतिवेदन तथा अन्य प्रकाशनहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- आयोगको २९ औं वार्षिक प्रतिवेदन (आर्थिक वर्ष २०७५/७६)
- आयोगको २९ औं वार्षिक प्रतिवेदनको सारांश
- संस्थागत रणनीतिक योजना आ.व. २०७६/७७ — २०८०/८१
- स्मारिका २०७६
- अख्तियार इ-बुलेटिन
- भ्रष्टाचारसँग सम्बन्धित महत्वपूर्ण नजीरहरूको सारसंक्षेप २०७६
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७६

११. अघिल्लो आ.व. मा सञ्चलित कार्यक्रमहरू

- सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम
- अन्तरक्रिया कार्यक्रम
- समन्वय बैठक
- बैदेशिक तालिम तथा अवलोकन भ्रमण
- कानूनमा सुधारका लागि अन्तर्क्रिया तथा मस्यौदा तयारी कार्य

- भ्रष्टाचार विरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस
- अनुसन्धानका लागि आधारभूत तालिम कार्यक्रम
- आयोगको स्थापना दिवस कार्यक्रम

१२. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सोको प्रतिवेदन

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आ.व. २०७५/७६ मा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी देशमा सुशासन कायम गर्न गरेका कार्यहरूको उनन्तीसौं वार्षिक प्रतिवेदन २०७६ पुस २८ गते सम्माननिय राष्ट्रपतिज्यू समक्ष पेश गरिसकेको उक्त डिजिटल प्रति आयोगको वेबसाइटमा प्रकाशित गरिएको छ । साथै आ.व. २०७६/७७ को प्रतिवेदन तयारीको क्रममा रहेको छ ।

१३. सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयवधि

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ आयोगसँग सम्बन्धित ऐन, नियमावलीमा गोप्य रहने भनि उल्लेख गरेका सूचना बाहेक सबै प्रकारका सूचनाहरू आयोगको वेबसाइट मार्फत र सामाजिक संजालमा समेत दैनिक प्रकाशन गरी जानकारी गराउने गरिएको छ । साथै आयोगले नेपाल टेलिभिजनसँग मिलेर २०७६ साउनदेखि प्रत्येक हप्ता मंगलवारका साँझ ७:२५ देखि आधा घण्टाको टेलिभिजन कार्यक्रम “सुशासन सवाल” उत्पादन र प्रसारण गर्दै आइरहेको छ ।

१४. आयोगको वेबसाइट र सोको विवरण

आयोगको वेबसाइट www.ciaa.gov.np रहेको छ । उक्त वेबसाइटमा आयोगको परिचय, आयोगका पदाधिकारीहरूको परिचय, गठन, सांगठनिक संरचना, आयोग मातहतका कार्यालयहरूको विवरण, ऐन कानून, प्रतिवेदन, सूचना, प्रेस विज्ञप्ति तथा आयोगका विभिन्न प्रकाशनहरू सूचीकृत गरिएको छ । यसका अलावा अनलाइन मार्फत उजुरी प्रेषित गर्ने व्यवस्थासमेत मिलाइएको छ । २०७२ माघ महिनादेखि आयोगको हटलाइन १०७ मार्फत उजुरी गुनासाहरू सम्प्रेषण गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ । यसका साथै आयोगको Android मोबाइल एप्लिकेसन FACCIAA (Fight Against Corruption) समेतबाट उजुरी तथा गुनासाहरू सजिलैसगँ आयोगमा सम्प्रेषण गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । आयोगको फेसबुक पेज www.facebook.com/NepalCIAA मार्फत आयोगका प्रेस विज्ञप्ति सार्वजनिक गरी सूचना सम्प्रेषण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

गुनासो/उजुरीका लागि

हटलाइन नं.: १०७ (उजुरीको लागि)

टोल फ्रि नं.: १६६०-०१-२२२३३ (उजुरी को लागि)

टेलिफोन नं.: ०१-५२६२१५१ (सामान्य प्रशासकीय विषयका लागि)

भाइबर नं.: +९७७-९८६३३३३१९१ (भाइबर/SMS मार्फत उजुरीका लागि)

फ्याक्स नं.: ०१-५२६२१०४/५२६२१२८ (फ्याक्स गर्नका लागि)

ईमेल : ujuri@ciao.gov.np (ईमेल मार्फत उजुरीका लागि)

फेसबुक: /NepalCIAA (उजुरी Messages गरेर)

ट्विटर: @ciao_nepal (उजुरी Messages गरेर)

हुलाक मार्फत वा आयोगमा आफैं उपस्थित भएर